БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 34 (16.117) • 9 февраль 1975 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин

Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг раиси ўртоқ Ш. А. ДАНГЕГА

Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг Бош секретари ўртоқ Р. РАОГА

Азиз ўртоқлар, сизларни Ҳиндистон Коммунистик партиясининг олий раҳбарлик лавозимларига қайта сайланганлигингиз муносабати билан самимий табриклайман.

Ҳиндистон Компартияси ва шахсан сизларга меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатлари учун, империализмга ва реакцияга қарши, тинчлик, демократик ва социал тараққиёт учун курашда янги-янги муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

А. А. Громико Буюк Британия элчиси билан суҳбатлашди

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 7 февралда Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси Т. Гарвинни қабул қилди ва у билан Буюк Британия Бош министри Г. Вильсоннинг Совет Иттифоқига қиладиган расмий визитига доир масалалар тўғрисида суҳбатлашди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Совет халқининг 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасининг 30 йиллиги тўғрисида»ги масалани қараб чиқди. Бу масала юзасидан қабул қилинган қарорда таъкидлаб ўтиладики, герман фашизми Совет Иттифоқига қарши бошлаган уруш жаҳон империализми зарбдор кучларининг социализмга қарши энг катта қуролли ҳуружи, Ватанимиз бошидан кечирган энг оғир синовларнинг бири бўлди. Бу урушда жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг тақдири, жаҳон цивилизацияси, тараққиёт ва демократиянинг истиқболи ҳал этилди.

Совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари Коммунистик партия раҳбарлигида гитлерчилар Германиясини ва унинг шерикларини қақшатқич мағлубиятга учратдилар, социалистик Ватаннинг озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар, буюк халоскорлик вазифасини амалга оширдилар, ўзларининг интернационал бурчини шараф билан бажардилар. Бизнинг мамлакатимиз герман фашизмининг жаҳонга ҳоким бўлиш йўлини тўсиб қўйган бош куч бўлди, урушнинг асосий машаққатларини ўз зиммасига олди ва гитлерчилар Германиясини, сўнгра эса милитаристик Японияни тор-мор келтиришда ҳал қилувчи роль ўйнади.

Фашизм устидан қозонилган ғалаба жаҳоншумул-тарихий воқеа бўлди ва жаҳон тараққиётининг бутун боришига жуда катта таъсир ўтказди. Бу ғалаба социализм — тинчлик, демократия ва социал тараққиётнинг энг мустаҳкам таянчи эканлигини кўрсатди.

Совет Иттифоқининг Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабаси жаҳондаги биринчи социалистик давлатнинг яшашга қобиллигини ва тош-метиндек мустаҳкамлигини яққол исбот қилди. Бу ғалаба Октябрь вужудга келтирган янги ижтимоий ва давлат тузумининг, социалистик экономиканинг, марксизм-ленинизм идеологиясининг, совет жамияти маънавий-сиёсий бирлигининг, СССР халқлари бузилмас дўстлигининг тантанаси бўлди. Тарихда мислсиз жасорат кўрсатган совет халқи бу ғалабанинг асосий бунёдкори бўлди. «...Совет халқи, — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, — урушнинг оғир синовларига шараф билан бардош берди. Душман тор-мор қилинди, мажақлаб ташланди. Бизнинг ажойиб халқимиз, қаҳрамон халқ, баҳодир халқ шонли Ленин байроғини, Улуғ Октябрь байроғини, социализм байроғини планета устида баланд кўтарди ва бу байроқни уруш йилларининг олови ичидан ғолибона олиб ўтди».

Армия ва флот жангчилари душманга қарши узоқ давом этган оғир курашда мислсиз зўр жасорат ва буюк мардлик намуналарини кўрсатди. Совет ҳарбий санъати ўзининг устунлигини кўрсатди, Коммунистик партия тарбиялаб етиштирган Қуролли кучларнинг команда ва сиёсий кадрлари жанг операцияларини олиб боришда юксак маҳоратларини намойиш қилди.

Партизанлар ва подполье қатнашчилари душманнинг орқа томонида қаҳрамонона ҳаракат қилдилар. Оккупация қилинган бутун территорияга ёйилган оммавий партизанлик ҳаракатида совет кишиларининг оташин ватанпарварлиги яққол намоён бўлди.

Ишчилар синфининг, колхозчи деҳқонлар, совет зиёлилари буюк жасорат кўрсатдилар. Улар фидокорона меҳнат қилиб, Қуролли кучлар жангчилари билан биргаликда душман устидан ғалаба қозонишга замин тайёрладилар. Урушнинг бутун давомида фронт ва фронт орқаси ягона жанговар лагерь бўлди.

[illegible]

Ленин комсомоли [illegible] урушнинг оғир кунларида ҳам партиянинг жанговар ёрдамчиси бўлди. [illegible]

Қарорда [illegible]

[illegible]

Герман фашизми ва япон милитаризмининг тор-мор келтирилиши Европа ва Осиёдаги бир қанча давлатларда реакцион режимларни ағдариб ташлашга олиб келди, меҳнаткашлар оммасининг социализм йўлидан кураши учун қулай вазият вужудга келтирди. Европа ва Осиёдаги бир қанча мамлакатларда революцияларнинг муваффақиятли амалга ошиши натижасида жаҳон социалистик системаси вужудга келди, капитализмнинг умумий кризиси чуқурлашди, жаҳон революцион жараёнининг тараққиёти тезлашди. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари коммунистик ва ишчи партиялар раҳбарлигида иқтисодий, сиёсий ва маънавий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида жуда катта муваффақиятларга эришдилар, [illegible]

Фашизм устидан қозонилган ғалаба [illegible]

Гитлерчилар Германияси ва милитаристик Японияни тор-мор [illegible]

Жаҳон [illegible]

КПСС XXIV съезди [illegible] соғломлашиб бораётганлиги, иккинчи жаҳон уруши якунларининг сиёсий жиҳатдан мустаҳкамланиши ва урушдан кейинги тараққиёт содир бўлаётган ўзгаришларни тасдиқловчи далилдир.

Коммунистик партия ва совет давлати, барча тинчликсевар кучлар жаҳонда рўй бераётган ижобий силжишларни кучайтиришга, халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини муқаррар давом этадиган жараёнга айлантиришга интилмоқдалар. Шу билан бирга, деб уқтириб ўтилади қарорда, империализмнинг табиати ўзгармай қолганини, реакция ва агрессия кучлари таслим бўлмаганлигини ва халқаро муносабатлардаги ижобий ўзгаришларга тўсқинлик қилишга уринаётганлигини эсдан чиқариш ярамайди. Империалистик давлатларнинг ҳарбий бюджетлари ортиб бормоқда. Ер куррасининг бир қанча районларида кескинлик сақланиб қолмоқда, социалистик мамлакатларга қарши идеологик диверсия давом этмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати изчил тинчликсеварлик сиёсатини амалга оширганлари ҳолда социалистик Ватаннинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш, совет кишиларини юксак ҳушёрлик руҳида тарбиялаш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқдалар, мамлакатнинг тинч меҳнати ва осойишталигини мустаҳкам ҳимоя қилиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Ўтган урушнинг сабоқлари бундай йўлнинг зарур ва тўғри йўл эканлигини тасдиқлайди.

Реакцион кучлар билан, тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатининг душманлари билан амалда иноқлашиб кетган ҳозирги Хитой раҳбарларининг антимарксистик, бузғунчилик йўли тинчлик ва социализм ишига катта зарар етказмоқда.

КПСС қардош марксчи-ленинчи партиялар билан биргаликда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлаш, жаҳон социализм системасининг куч-қудратини ошириш, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг сиёсий ва ҳарбий ҳамкорлигини такомиллаштириш учун ҳаракат қилмоқда.

Совет халқи ўттиз йилдан буён тинчлик самараларидан фойдаланмоқда. Совет халқи уруш жароҳатларини даволаб, коммунистик қурилишда жуда катта муваффақиятларга эришди.

КПСС XXIV съезди тарихий қарорларнинг амалга оширилиши бу йўлда қўйилган катта қадам бўлди. Мамлакатимиз меҳнаткашларининг юксак онглилиги, оташин ватанпарварлиги ва коммунизм идеалларига садоқати уларнинг тўққизинчи беш йиллик вазифаларини бажариш соҳасидаги қаҳрамонона ишларида намоён бўлмоқда. Миллионларча совет кишилари Улуғ Ватан уруши йилларида ана шу идеалларнинг тантанаси учун мисли кўрилмаган даражада зўр мардлик билан жанг қилган эдилар.

Немис-фашист босқинчилари устидан қозонилган Ғалабанинг 30 йиллиги совет халқининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг ҳаётида ғоят буюк сиёсий воқеа бўлади.

1975 йил 9 Май куни Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг умумхалқ байрами сифатида нишонланади.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларига, Армия ва Флотнинг сиёсий органларига саноат корхоналари ва қурилишларида, колхоз ва совхозларда, муассаса ва ўқув юртларида, ҳарбий қисмлар ва ҳарбий кемаларда совет халқининг фашистлар Германияси ва милитаристик Япония устидан қозонган ғалабасининг, Совет Иттифоқи ва унинг Қуролли Кучлари жаҳон империализмининг асосий зарбдор кучини тор-мор келтиришга ҳал қилувчи ҳисса қўшганлигининг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини тушунтириб бериш соҳасида кенг оммавий-сиёсий ишни авж олдириш тавсия этилди. Немис-фашист босқинчиларини ва япон милитаристларини тор-мор қилишни уюштиришда КПССнинг раҳбарлик ролини, совет кишилари, Армия ва Флот жангчиларининг, партизанлар ва подполье қатнашчиларининг оммавий-қаҳрамонлигини, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва зиёлиларнинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги меҳнат жасоратини чуқур ва равшан кўрсатиб бериш керак.

КПССнинг ленинча ички ва ташқи сиёсатини амалга ошириш, СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини, совет жамиятининг социал-сиёсий ва ғоявий бирлигини мустаҳкамлаш, социалистик ҳамдўстликни жипслаштириш, тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги кўп қиррали фаолиятини ҳар томонлама кўрсатиб бериш зарур. Жаҳон реакцияси ва империализм кучларининг агрессив моҳияти, халқаро кескинликни юмшатиш душманларининг қўпорувчилик ишлари, буржуа ва оппортунистик идеология, иккинчи жаҳон уруши тарихини сохталаштирувчилар фош қилиб ташлансин.

Ғалабанинг 30 йиллик юбилейи барча тараққийпарвар кучларнинг интернационал байрами сифатида нишонланади. Бу эса КПССнинг, совет халқининг қардош социализм мамлакатлари билан, революцион ишчилар ҳаракати билан, коммунистик партиялар билан, миллий-озодлик ҳаракати билан, социал тараққиётнинг барча тарафдорлари билан доим бирдам эканлигини таъкидлайди.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларига, Армия ва Флот сиёсий органларига, министрликлар ва идораларга, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, меҳнаткашлар депутатлари Советлари ижроия комитетларига, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари ҳамда ижодий союзларнинг раҳбар органларига совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасининг 30 йиллигига тайёргарлик ва шу Ғалаба байрамини ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш таклиф этилди.

Марказий газета ва журналларнинг редакцияларига, СССР Министрлар Советининг телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган материалларни мунтазам суратда босиб чиқариш, телевидение ва радио орқали эшиттиришни таъминлаш таклиф қилинди.

Юбилей тадбирларини амалга ошириш армия билан халқ бирлигини, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлашга, Қуролли Кучлар шахсий составининг жанговар ва сиёсий тайёргарлигини такомиллаштиришга, барча совет кишиларини ва аввало ёшларни Коммунистик партия ҳамда совет халқининг қаҳрамонона революцион, жанговар ва меҳнат традициялари руҳида, социалистик ватанпарварлик ва интернационализм руҳида, юксак даражада ҳушёрлик ва Ватанни, социализм ғалабаларини ҳимоя қилиш учун доим шай бўлиб туриш руҳида тарбиялашга қаратилиши лозим.

1975 йил 5 майдан 9 майгача иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, ўлка, область, округ ва район марказларида, саноат корхоналарида, совхоз ва колхозларда, муассаса ва ўқув юртларида, ҳарбий қисмлар ва ҳарбий кемаларда совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Ғалабасининг 30 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишлар ўтказилади ва бошқа оммавий тадбирлар амалга оширилади. 1975 йил 8 майда Кремлнинг съездлар саройида Москва шаҳри меҳнаткашларининг Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти вакиллари билан биргаликда тантанали йиғилиши ўтказилади.

СССР Маданият министрлигига, СССР Министрлар Советининг кинематография давлат комитетига, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг Бош Сиёсий бошқармасига ҳамда ижодий союзларга совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасининг 30 йиллигига бағишланган бадиий ва ҳужжатли киноленталарни, Қуролли кучлар ҳақидаги тўла метражли рангли фильмни ишлаб чиқаришни тугаллаш тавсия этилди. Бутуниттифоқ санъат фестивалларини, шунингдек Улуғ Ватан уруши давридаги қўшиқлар фестивалини ўтказиш планлаштирилди. Москвадаги Марказий виставка залида «Буюк ғалабанинг 30 йиллиги» Бутуниттифоқ бадиий виставкасини уюштириш мўлжалланади.

ВЛКСМ Марказий Комитетига, ВЦСПСга, ДОСААФ Марказий Комитетига, СССР Маданият Министрлигига, уруш ветеранлари совет комитетига қаҳрамон шаҳар — Волгоградда ёшларнинг революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойларига ўтказилган юриш ғолибларининг Бутуниттифоқ слётини ўтказиш топширилди.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетига, ВЦСПСга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, ДОСААФ Марказий Комитетига Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган бир қанча оммавий спорт тадбирларини уюштириш ва бу тадбирларга кенг пропаганда тусини бериш тавсия этилди.

Совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабасининг 30 йиллигига тайёргарлик ва Ғалаба байрамини ўтказиш муносабати билан бутун пропаганда агитация оммавий ишлар деб таъкидлаб ўтилади қарорда, меҳнаткашларни, Армия ва Флот жангчиларини партиянинг XXIV съезди қарорларини ҳамда 1975 йил планларини ва умуман тўққизинчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш ва ошириб бажариш учун олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этиш шиори остида ўтказилиши лозим.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Советининг 1975 йил 7 февралда бўлиб ўтган мажлисида СССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1974 йилги давлат планининг бажарилиш якунлари муҳокама қилинди.

Партиянинг иқтисодий сиёсатига оид масалалар юзасидан КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларида ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларида белгиланган вазифаларни бажариш йўлида қилинган ишлар натижасида ва мамлакатда 1974 йилда социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосида КПСС XXIV съездининг экономикани, фан ва маданиятни ривожлантириш ва совет халқининг фаровонлигини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажариш борасида янги-янги муваффақиятларга эришилди.

Ўтган йили саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши 6,8 процент ўрнига 8 процент бўлди. Саноатда меҳнат унумдорлиги megandаги 6 процент ўрнига 6,5 процент ўсди. Юзлаб йирик корхоналар, жуда кўп янги ишлаб чиқариш комплекслари ишга туширилди.

Бир қанча районларда об-ҳаво шароити ноқулай келганлигига қарамай, қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми беш йилликнинг илгариги йиллардаги ўртача йиллик ҳажмидан деярли 5 процент кўпайди.

Саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши янада ўсганлиги натижасида истеъмол ва жамғариш учун фойдаланиладиган миллий даромад 1973 йилдагига нисбатан 5 процент ўсди. Аҳоли жон бошига реал даромад 4,2 процент ортди. 1974 йилда жами сатҳи қарийб 110 миллион квадрат метрдан иборат уй-жой бинолари қурилди.

Шу билан бирга СССР Министрлар Советининг мажлисида 1974 йилги планни бажаришда юз берган камчиликлар ҳам қайд қилинди. Айрим министрликлар ва иттифоқдош республикаларнинг халқ хўжалигига маҳсулотнинг бир қанча муҳим турларини етказиб бериш планини тўла бажармаганликлари кўрсатиб ўтилди. Баъзи тармоқларда ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва ўзлаштириш юзасидан берилган топшириқлар тўла бажарилмади. Бир қанча министрликлар фан ва техника муваффақиятларини ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан белгиланган топшириқларни бажариш борасида жиддий равишда орқада қолдилар. СССР министрликлари, идоралар ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш масалалари билан ҳали ҳам қониқарсиз шуғулланмоқдалар.

СССР Министрлар Совети министрларга ва идораларнинг раҳбарларига ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига 1974 йил планининг бажарилиш якунларини ушбу мажлисда айтиб ўтилган танқидий мулоҳазаларни ҳисобга олган ҳолда коллегиялар ва Министрлар Советларининг мажлисларида муҳокама қилишни топширди. КПСС Марказий Комитетининг 1974 йилги декабрь Пленуми қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида ҳамда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидаги қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги — тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили давлат плани топшириқларини, шунингдек корхоналар ва ташкилотлар коллективлари қабул қилган муқобил планларни бажариш ва анча ошириб бажаришни таъминлаш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш таклиф этилди.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини, унинг сифат кўрсаткичларини янада ошириш, фан ва техниканинг энг янги муваффақиятларини ишлаб чиқаришга жорий этишни тезлаштириш, илғор тажрибани жадал оммалаштириш, корхоналар ва қурилишларга раҳбарликни яхшилаш, бошқаришнинг ҳамма бўғинларида интизомни ва масъулиятни ошириш чораларини кўриш зарур эканлигига алоҳида эътибор жалб этилди. СССР министрликларига, идораларига ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, шунингдек капитал қурилишни яхшилаш масалаларига эътиборни кучайтириш, ишга тушириладиган объектларни фойдаланишга топшириш ва янгидан ишга туширилган қувватларни ўзлаштириш юзасидан, мавжуд корхоналар ва ишлаб чиқаришларни реконструкция қилиш юзасидан белгиланган топшириқлар қандай бажарилаётганлигини алоҳида назорат остига олиш таклиф этилди.

1975 йилги кўкламги дала ишларига ўз вақтида тайёргарлик кўриш ва ўтказиш мақсадида иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Сув хўжалиги министрлигига ва «Союзсельхозтехника»га колхозлар ва совхозларни яхши сифатли уруғликлар билан таъминлаш, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишни, хўжаликларга ёнилғи, минерал ўғитлар, тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари ва автомобиллар учун запас қисмларни ўз вақтида етказиб бериш, шунингдек бошқа зарур тадбирларни амалга ошириш чораларини кўриш таклиф этилди.

СССР Министрлар Совети томонидан қабул қилинган қарорда СССР министрликлари, идораларига ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат планини барвақт бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун социалистик мусобақага доимо эътибор бериб туриш ҳақида кўрсатма берилди.

Мажлисда СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

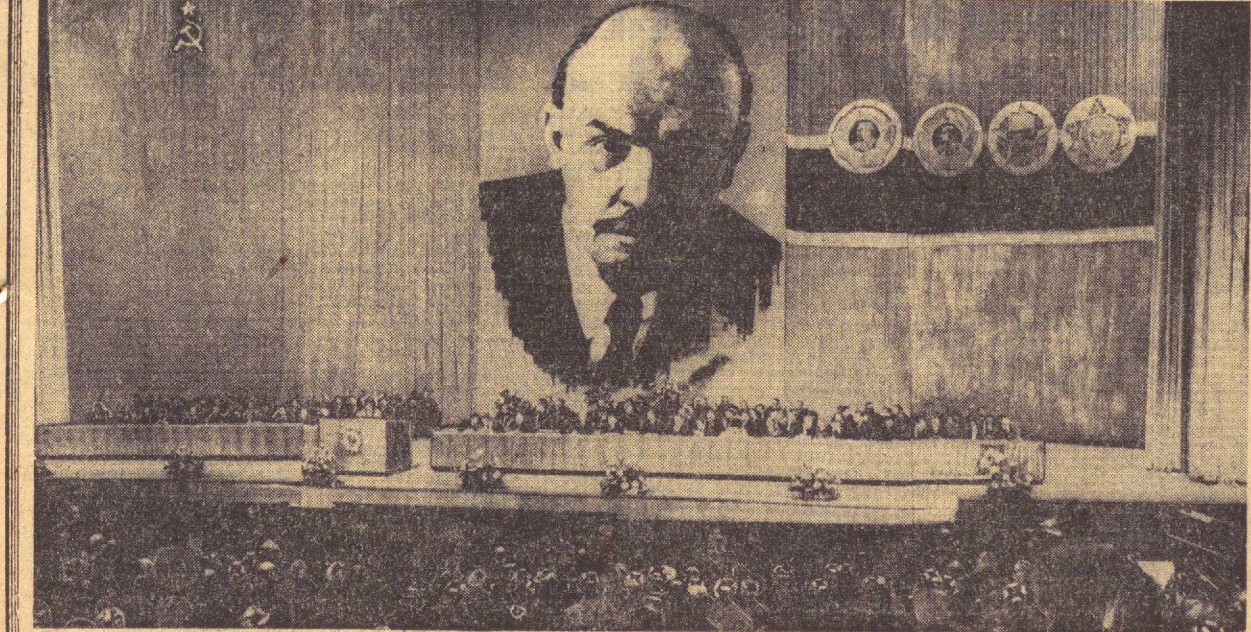

Қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойи мажлислар залида.
Ш. Иброҳимов ва Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

БЕШ ЙИЛЛИКНИ ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ БИЛАН ЯКУНЛАЙМИЗ!

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойидан

Республикадаги илғор қишлоқ меҳнаткашларининг анъана бўлиб қолган учрашуви Тошкент шаҳрининг бош майдонида В. И. Ленин ҳайкали супасига гулчамбарлар қўйишдан бошланди. Қорақалпоғистон АССРдан, Ўзбекистоннинг барча областларидан қишлоқ хўжалиги илғорлари қурултойига келган делегациялар тантанали вазиятда революция доҳийси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин ҳайкали супасига гулчамбарлар қўйишди ва бу билан Ленин идеалларига, коммунизм қуришдан иборат буюк ишга содиқ эканликларини намойиш қилдилар.

Улар ўзларининг ана шу садоқатини ўз меҳнатлари билан исбот қилдилар. Дарҳақиқат, ўтган йили республиканинг далалари ва фермаларида зўр ғайрат билан иш олиб борилди. Об-ҳаво ноқулай келган бир шароитда рекордли ҳосил — 5 миллион 330 минг тонна пахта етиштирилди ва териб олинди. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма соҳаларини ривожлантиришда олға қараб катта қадам қўйилди.

Ватанимиз бу йил, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг янада юксак зафарларга эришувларини кутмоқда. Республика қишлоқ хўжалигининг илғорлари КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари, Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида ўз вазифаларини муҳокама қилмоқ учун 8 февраль куни Тошкентдаги Санъат саройига тўпланишди.

...Эрталаб соат ўн. Новаторлар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғор кишилари, энг яхши механизаторлар, олимлар, министрлик ва идораларнинг, партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг вакиллари, қардош республикалардан қурултойга келган делегацияларнинг аъзолари президиумдан жой оладилар.

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Ревизия комиссияси аъзоси Г. А. Жуков ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. С. Шапошников 7 февралда КПСС Марказий Комитетида Чили Социалистик партияси Марказий Комитети Бош секретари К. Альтамирано, ЧСП Марказий Комитети Бош секретарининг ўринбосари А. Сепульвед, ЧСП Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзолари К. Альмейд, Р. Кальдерон ва Э. Дель Канто, ЧСП Марказий Комитети аъзоси Х. Суареслардан иборат Чили Социалистик партияси делегацияси билан учрашди.

Чили Социалистик партияси делегацияси Чилидаги аҳвол тўғрисида, фашистик хунта прогрессив ва демократик кучларни жазолашни давом эттираётганлиги тўғрисида гапириб берди. Делегация социалистик, коммунистик ва халқ бирлигининг бошқа партиялари қаттиқ террорга қарамай яширин шароитда курашни давом эттираётганлигини уқтириб ўтди. Мамлакатда харбий хунтанинг сиёсатига қарши норозилик тобора кучаймоқда, халқ оммасининг моддий аҳволи ғоят ёмонлашди. Аҳолининг турли табақалари ўртасида ҳарбий фашистик режимга қаршилик кенгаймоқда, диктатурани тугатишга кодир бўлган антифашист кучларнинг кенг фронтини тузиш учун шарт-шароит вужудга келмоқда. Чили Социалистик партияси делегацияси фашистик режимига қарши демократик эркинликларнинг тўла тикланиши учун социалистлар, коммунистлар ва бошқа прогрессив ҳамда демократик кучларнинг бирлигини янада мустаҳкамлаш ҳозирги шароитда алоҳида аҳамият касб этиши таъкидлаб ўтилди.

КПСС вакиллари совет коммунистлари ва барча совет кишиларининг Чили ватанпарварлари билан қардошларча бирдам эканликлари, бутун совет халқи бундан кейин ҳам ўзининг интернационал, бурчини бажараверади, Чилининг ватанпарвар демократик кучларига уларнинг Ватанни фашизмдан халос қилиш йўлида олиб бораётган курашига ёрдам ва мадад бераверади, деб айтдилар. Ҳозирги шароитда Чилида хунтага қарши, фашизмга қарши ҳаракат сафларининг бирлиги ва аввало Чили меҳнаткашларининг энг уюшган отряди бўлган социалистик ва коммунистик партиялар бирлиги ҳозирги шароитда айниқса катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

КПСС вакиллари Чили Социалистик партияси делегациясига совет халқининг КПСС XXIV съезди белгилаб берган коммунистик қурилиш программасини амалга ошириш йўлидаги фидокорона мехнати тўғрисида, беш йиллик тўртинчи йили планининг муваффақият билан бажарилаётганлиги ҳақида гапириб бердилар.

Чили Социалистик партияси делегацияси Совет Иттифоқининг иқтисодий ва социал ривожланиш соҳасидаги муваффақиятларидан ғоят мамнун эканлигини билдирди, КПСС Тинчлик программасини қатъият билан амалга ошираётганлиги, халқаро кескинликни юмшатиш йўлини давом эттираётганлигини, империалистик доиралар ва халқаро реакциянинг кирдикорларига қатъий зарба бераётганлигини таъкидлади. Делегация аъзолари Чили халқининг репрессия ва террорни тўхтатиш, Чили сиёсий маҳбусларини озод этиш, демократиянинг тантанаси йўлида муваффақиятли кураш олиб бориши учун халқаро бирдамлик ҳаракати жуда катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтдилар. Улар Чили ватанпарварлари ҳамда демократлари билан бирдамлик учун КПССга, совет халқига қизғин миннатдорчилик изҳор килдилар.

Ҳар иккала партиянинг вакиллари КПСС билан ЧСП ўртасидаги дўстона алоқаларни янада ривожлантириш зарурлигини таъкидладилар.

Учрашув самимий, ўртоқларча вазиятда ўтди.

АВИАТОРЛАР КЕНГАШИ ТУГАДИ

7 февраль куни Москвада Гражданон авиацияси министрлиги команда — раҳбар составн ва ишлаб чиқариш илғорларининг кенгаши ўз ишини тамомлади.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устинов нутқ сўзлади. У ўз нутқида гражданон авиацияси ишининг энг муҳим масалаларига, беш йилликнинг якунловчи йилида халқ хўжалигининг ана шу тармоғи олдида турган вазифаларга тўхталиб ўтди.

Кенгаш КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига табрикнома қабул қилди.

(ТАСС).

ЭКРАНДА — УРУШ ҚАҲРАМОНЛАРИ

В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг кино зали Улуғ Ватан уруши йилларида чиқарилган плакатлар билан безатилди. Уруш йилларидаги қўшиқлар янгради. 7 февраль куни музейда совет халқининг фашист босқинчилари устидан қозонган тарихий ғалабасининг 30 йиллигига бағишланган кинолекторий очилди.

Кинолекторий очилган куни «Халқнинг муқаддас уруши» деган фильм ҳамда собиқ фронтчиларнинг учрашувлари тўғрисида ҳикоя қилувчи ҳужжатли лента намойиш этилди. Томошабинлар экранда 18-армия қаҳрамонларини кўрдилар. Уруш йиллари шу армия сафида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев душманга қарши жанг қилган эди. Узбекистон меҳнаткашларининг ватанпарварлигини таранунум этувчи «Сен етим эмассан» фильми кўрсатилди.

Лекторий программасига мувофиқ совет кишиларининг фронтда ва мамлакат ичкарисида кўрсатган жасоратларини акс эттирган ҳужжатли ва бадиий фильмлар кўриги ўтказилади. Томошабинлар тарихий жангларнинг қатнашчилари билан учрашадилар. (УзТАГ).

1975 ЙИЛ МАРРАЛАРИ

БУХОРОДАГИ СУТ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бухоро сут комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи 1974 йил планини ва беш йилликнинг тўрт йили топшириқларини барча асосий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажардилар. Пландан ташқари 444 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан илҳомланган комбинат коллективи қуйидаги мажбуриятларни олди:

— маҳсулотни реализация қилиш ҳажми бўйича беш йиллик планни 1 октябргача, йиллик планни эса 20 декабргача бажарамиз. Ишлаб чиқариш ҳажмини 1974 йилдагига нисбатан 19 процент оширамиз;

— пландан ташқари 3 тонна мол ёғи, 720 тонна қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти ишлаб чиқарамиз;

— идишга солинган ва қаймоғи олинмаган сут маҳсулотини 1974 йилдагига нисбатан 1.320 тонна кўпроқ тайёрлаймиз ва маҳсулотнинг иккита янги турини ишлаб чиқаришни ўзлаштирамиз;

— меҳнат унумдорлигини 1975 йил планида мўлжалланганидан 1,2 процент зиёд оширамиз;

— қўшимча равишда 5 минг сўмлик фойда оламиз ва маҳсулотнинг таннархини 5 минг сўм миқдорида камайтирамиз;

— 50 минг киловатт-соат электр энергияни тежаймиз;

— рационализаторларнинг 8 таклифини жорий қиламиз ва бу билан 2 минг сўмни тежаймиз;

— мороженоени вафель стаканларга соладиган линияни, вафель пиширадиган автомат печни ва қимиз қуйиб берадиган автоматни ишлаб чиқаришга жорий қиламиз;

— ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилардан 25 кишининг малакасини оширамиз;

— 16 квартирали уй-жойни фойдаланиш учун топширамиз.

Сут комбинати коллективи ўзининг бутун куч-ғайрати, тажриба ва билимини социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун сарф қилади.

Социалистик мажбуриятлар комбинат меҳнаткашларининг касаба союз йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

АНДИЖОНДАГИ ВЛКСМ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТРИКОТАЖ ФАБРИКАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Трикотаж фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, социалистик мусобақани кенг авж олдирдилар, беш йилликнинг белгиловчи йилида янги меҳнат зафарларига эришдилар.

Фабрика коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан қуйидаги социалистик мажбуриятни қабул қилади.

— шу йилнинг планини 27 декабргача бажарамиз;

— давлат планидан ташқари 550 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз ва реализация қиламиз; топшириққа қўшимча равишда 110 мингта трикотаж буюм тайёрлаймиз;

— 25 та ташкилий-техникавий тадбирни ишлаб чиқаришга жорий қиламиз;

— 20 та рационализаторлик таклифини жорий этиб, 100 минг сўм маблағни иқтисод қиламиз;

— янгидан 550 ишчини тайёрлаймиз, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилардан 700 кишининг малакасини оширамиз;

— ишлаб чиқариш маданиятини яна юксалтириш учун сифат белгисига сазовор бўлган саккиз моделдаги 12 минг буюмни ишлаб чиқарамиз ва 40 та янги моделни ишлаб чиқаришга жорий этамиз. 130 кишига иккинчи ва турдош касбларни ўргатамиз, иқтисодий таълимнинг, ҳамма турларига 570 кишини жалб этамиз. Хомашё ва материалларни тежабтергаб сарфлаш йўли билан 120 минг сўмлик махсулот ишлаб чиқарамиз. 150 минг киловатт-соат электр-энергияни ва 100 тонна ёнилғини тежаймиз. Планда мўлжаллан ганига нисбатан 2 процент кўп маҳсулотни биринчи сортга топширамиз. Тайёрланадиган буюмларнинг камида 90 процентини биринчи тақдимдаёқ топширамиз.

Фабрика ишчилари, хизматчилари, инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматига ваъда бериб, бутун куч-ғайратимиз, билим ва тажрибамизни 1975 йил топшириқларини бажаришга сарф қиламиз, деб таъкидлайдилар.

Социалистик мажбуриятлар трикотаж фабрикаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ РИШТОН РАЙОН МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ ХОДИМЛАРИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Риштон район матлубот жамиятининг ходимлари тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилини социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш билан нишонладилар. Савдо-сотиқ, умумий овқатланиш, тайёрлаш, нон ёпиш ва ишлаб чиқариш фаолиятини ривожлантириш планлари муваффақиятли бажарилди. Прогрессив савдо-сотиқ шакллари янада ривож топди, қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиш маданияти юксалди.

Район матлубот жамияти системасининг ходимлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан 1975 йилда ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятни оладилар:

— аҳолига планда белгиланганидан ташқари 400 минг сўмлик турли саноат моллари ва озиқ-овқат моллари сотилади. Йиллик товар обороти плани 26 декабргача, тўққизинчи беш йиллик топшириғи эса 1 декабргача бажарилади;

— умумий овқатланиш корхонасининг оборотдаги ўз маҳсулотлари салмоғи 56 процентгача етказилади. Ўтган йилдагига нисбатан 16 процент кўп ярим фабрикат ва кулинария маҳсулотлари ишлаб чиқарилади.

— бутун чакана савдо тармоғи битта расчет узели бўлган прогрессив савдо шаклига ўтказилади. Дала ишлари қизитиб юборилгач ҳамма бригадаларда сотувчисиз дўконлар очилади, 400 та кутубхона ва 2000 та совға тугунлари комплектланади ва реализация қилинади.

— пландан ташқари 350 тонна нон ва булка маҳсулотлари ёпиб чиқарилади. Миллий маҳсулотлар салмоғи 75 процентгача етказилади.

— йиллик тайёрлаш плани 7 ноябргача бажарилади. Пландан ташқари 500 минг сўмлик сабзавот, картошка, полиз ва мева маҳсулотлари харид қилинади. Аҳолига 1974 йилдагидан 25 минг сўмлик кўп шундай маҳсулот сотилади.

Рентабелликни ошириш ва тежабтергаш режимига риоя қилиш ҳисобига пландан ташқари 40 минг сўмлик фойда олиш таъминланади.

—жамиятининг мактаб корхоналарида 30 нафар сотувчи, 15 нафар ошпаз ва нонвой тайёрланади. Оммавий касбларни эгаллаш учун 20 киши олий ва ўрта махсус ўқув юртларига юборилади.

Риштон район матлубот жамиятининг чакана савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг ходимлари республика матлубот кооперацияси системасининг ҳамма меҳнаткашларига мурожаат қилиб, беш йиллик якунловчи йилининг планлари барвақт бажарилиши учун социалистик мусобақани авж олдиришга чақирадилар.

Социалистик мажбуриятлар район матлубот жамияти ходимларнинг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

БЕШ ЙИЛЛИКНИ ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ БИЛАН ЯКУНЛАЙМИЗ!

(Боши биринчи бетда).

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. Камолов, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети, Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев ўтирибдилар. Улар билан бир қаторда Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. М. Қиличев, Озарбайжон ССР тайёрлаш министри И. Ш. Шамиев, Тожикистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри А. Қ. Қосимов ўтиришибди. Улар пахтакор республикалар қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг делегацияларига бошчилик қилмоқдалар.

Қурултойни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов кириш нутқи билан очди.

Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ғоят баланд руҳ билан қурултойнинг фахрий президиумига сайланади.

Республика Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев 1974 йил якунлари ва Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг тўққизинчи беш йилликни якунловчи йилидаги вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Докладчи қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ўтган йилдаги иш натижаларини батафсил таҳлил этиб, ҳал қилинмаган проблемаларга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлигини янада ошириш йўлларига батафсил тўхталиб ўтди. Пахта етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш — аввалдагидек ҳозирда ҳам Ўзбекистон деҳқонларининг асосий вазифаси бўлиб қолмоқда. Республика қишлоқ меҳнаткашлари беш йилликнинг якунловчи йилида Ватанга беш миллион икки юз минг тонна «оқ олтин» топшириш, деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш юзасидан олинган юксак мажбуриятларни шараф билан бажариш учун ҳамма имкониятларга эгадир. Бунинг учун деҳқончилик маданиятини юксалтириш, сув ресурсларидан мақсадга мувофиқ фойдаланиш, қишлоқ хўжалигида техника тараққиётини жадаллаштириш керак.

Қурултой қатнашчилари эришилган ютуқларга амалий ва танқидий нуқтаи назардан баҳо бериб, бундан буёнги планлар ва вазифаларни муҳокама қилдилар. Сўзга чиққан ўртоқлар республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда шубҳасиз катта муваффақиятларга эришилганлигини таъкидладилар. Аммо ҳар бир хўжаликда, ҳар бир далачилик бригадасида ва чорвачилик фермасида мавжуд бўлган ҳамда фойдаланилмаётган катта резервларни кўрмаслик хато бўлур эди.

Қурултойда Шеробод районидаги Будённий номли қўриқ совхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ж. Рустамов, Қарши районидаги «Ленинизм» совхозининг директори И. Бегимқулов, Навоий районидаги «Нарпай» совхозининг директори С. Умаров, Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг сут соғувчиси Ф. Ҳасанова, Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси А. И. Ким, Қўнғирот районидаги «Партия XXIV съезди» номли совхознинг директори К. Умирбеков, Оржоникидзе районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» номли колхознинг сут соғувчиси М. Исоқова, Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» номли совхознинг бўлим бошқарувчиси М. Барноева, Нурота районидаги «Қизилча» совхозининг бош чўпони Ф. Қўнисов, Қува районидаги «Социализм» колхозининг раиси Р. Аҳмедов ана шу резервлардан фойдаланиш йўллари ҳақида, қишлоқ меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг Тошкентда ўтказилган йиғилишда сўзлаган нутқида, партия ва ҳукуматнинг мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалаларига доир қарорларида қўйилган вазифаларни қандай амалга ошираётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги комил ишонч билан индустриал негизга кўчирилмоқда. Коммунистик партиянинг аграр сиёсатини изчиллик билан амалга оширишнинг қонуниятли якуни ана шундай.

Бутун совет халқи каби республика далалари ва фермаларининг меҳнаткашлари ҳам беш йилликнинг якунловчи йилида зарбдор вахтада ишлай бошладилар. Қишлоқда ўтказилаётган социалистик мусобақанинг мақсади — меҳнат унумдорлигини янада оширишдан, қишлоқ хўжалигининг ҳар бир участкасида ишлаб чиқариш самарадорлигини янада юксак даражага кўтаришдан иборат. Камроқ чиқим қилиб, кўпроқ ва сифатлироқ маҳсулот бериш — меҳнат вахтасининг шиоридир.

Қурултой қатнашчилари шуни таъкидлаш билан бирга, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1975 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш ҳамда тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун қишлоқ хўжалиги ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорида белгиланган муҳим вазифаларга батафсил тўхталиб ўтдилар. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. Ешимбетов, Тошкент область ижроия комитетининг раиси П. Ю. Юсупов, Андижон область партия комитетининг секретари И. Қурбонов, Самарқанд область ижроия комитетининг раиси С. Ҳамроқулов, Чуст район партия комитетининг биринчи секретари С. Каримов, Фарғона область ижроия комитетининг раиси Ҳ. Умаров, Ўзбекистон ССР совхозлар министри Е. Т. Тасанбоев, Мирзачўл район партия комитетининг биринчи секретари С. Керимов партия ва совет органлари, қишлоқ хўжалик ва жамоат ташкилотлари бу соҳада қандай ишларни бажараётганликлари ҳақида гапирдилар.

«Ташсельмаш» заводининг темирчиси, коммунистик меҳнат зарбдори М. Мўйдинов қурултой қатнашчиларини Ўзбекистон ишчилар синфи номидан табриклади.

Қурултой қатнашчилари қардош республикалар делегациялари раҳбарлари — Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. М. Қиличевнинг, Озарбайжон ССР тайёрлаш министри И. Ш. Шамиевнинг, Тожикистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри А. Қ. Қосимовнинг нутқларини самимий кутиб олдилар.

Қурултойда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Қурултой қатнашчилари Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг беш йилликнинг якунловчи йилидаги социалистик мажбуриятларини якдиллик билан қабул қилдилар.

* * *

Кечқурун республиканинг етакчи артистлари Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорлари — қурултой қатнашчиларига катта концерт қўйиб беришди. (ЎзТАГ).

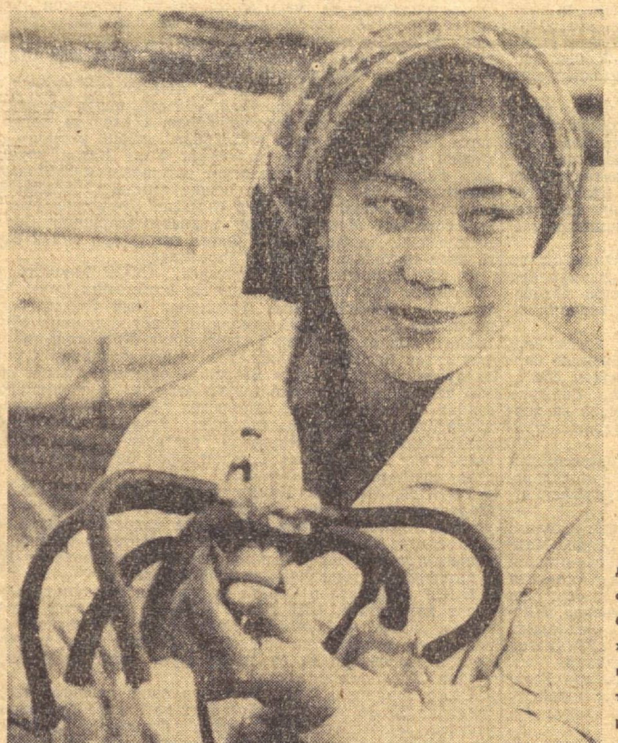

Тошкент область Калинин районидаги «Хасково» совхозининг илғор сут соғувчиси Дилбар Нуржонова беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар бош сигирдан 5 минг 500 килограммдан сут соғиб бериш мажбуриятини олиб, шу кунларда ана шу маррани эгаллаш учун куч-ғайрат сарфламоқда. Суратда: илғор сут соғувчи Д. Нуржонова.

С. Сулаймонов фотоси.

МАШҚ ЎТКАЗГАНИ ХЬЮСТОНГА УЧИБ КЕТИШДИ

«Союз—Аполлон» программаси бўйича биргаликдаги Совет—Америка экспериментига тайёргарлик кўришда иштирок этаётган совет космонавтлари группаси 7 февраль куни Москвадан АҚШга учиб кетди. Совет космонавтлари группасига икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси авиация генерал-майори В. А. Шаталов бошчилик қилмоқда.

Космик фазони тадқиқ қилувчи совет космонавтлари АҚШда уч ҳафта бўладилар. Улар шу вақт ичида Канаверал бурунидаги космодромни бориб кўрадилар, сўнгра учувчи бошқарадиган парвозлар маркази — Хьюстонда Америка астронавтлари билан машқларни давом эттирадилар.

Май ойида СССРда Ю. А. Гагарин номли космонавтлар тайёрлаш марказида космосга қилинадиган биргаликдаги парвоз қатнашчиларининг якунловчи машқлари ўтказилади.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР
ХАБАРЛАР
ВОҚЕАЛАР

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ БРОШЮРА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

КОЛОМБО, 6 февраль. (ТАСС). Шри Ланка Республикасида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг 1974 йил 26 ноябрда Улан-Баторда бўлиб ўтган тантанали мажлисда сўзлаган нутқи брошюра қилиб чиқарилди.

Шу китобча сингал ва тамил тилларида нашр этилди.

Ҳ. БУМИДДИН БИЛАН СУҲБАТ

ЖАЗОИР, 7 февраль. (ТАСС). Жазоир Халқ Демократик Республикаси революцион кенгашининг раиси Ҳ. Бумиддин бундай деди: Нефть борасидаги сиёсат нефть чиқарувчи мамлакатлар миллий суверенитетининг бир қисмидир. Бу мамлакатларга ўз табиий бойликларидан фойдаланиш шартларини мажбуран қабул қилдириш йўлидаги ҳар қандай уринишга шу мамлакатларнинг суверенитетига қилинган ҳуруж деб қараш керак.

Жазоир давлатининг бошлиғи бир группа Эрон журналистлари билан бу ерда қилган суҳбатида февраль ойи охирларида ўтказиладиган Жазоирда нефть экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилотларининг олий даражадаги кенгаши нефть чиқарувчи мамлакатларнинг ўзига доир проблемаларни, шунингдек нефть чиқарувчи мамлакатлар билан истеъмол қилувчи мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий муносабатларнинг бутун комплексини муҳокама қилади, деб айтди.

Америка ҳукмрон доираларининг нефть чиқарувчи, араб давлатларига нисбатан яқинда қилган таҳдиди тўғрисида гапириб, Ҳ. Бумиддин давлатларга қарши ҳар қандай қуролли ҳаракат нефть экспорт қилувчи давлатлар ташкилотига аъзо бўлган барча мамлакатларга нисбатан қилинган агрессия деб баҳоланади, деди у.

Синфий кураш фронтларида

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ҚАТЪИЙ ТАЛАБИ

Қатор капиталистик мамлакатларда меҳнаткашларнинг корхона эгаларига қарши олиб бораётган курашлари кун сайин кучайиб бораётир. Бу кураш ишчиларнинг қатъияти, жипслиги билан алоҳида ажралиб туради. Ўз ҳуқуқлари учун курашаётган меҳнаткашларнинг талаблари кўпинча муваффақият билан якунланмоқда.

Яқинда Италиядаги химия ва тўқимачилик саноатининг 210 минг ишчиси умумий саккиз соатлик забастовка ўтказди. Бутун мамлакат бўйлаб «Монтэдисон», «Монтэфибре», «Сниа-Вискоза», «Ацич» химия концернлари ва бирлашмалари корхоналарида иш тўхтаб қолди. Шу концернларнинг жойлардаги корхоналарида ҳам ишлар бутунлай тўхтади.

Равенна, Джала, Порто-Маргера (Венециянинг шаҳар ташқарисидаги корхонаси) нефть-химия заводларида ҳам иш тўхтаб қолди. Забастовкачилар корхона эгаларидан ишчиларни иш билан тўла таъминлашни ва иш ҳақининг оширилишини талаб қилдилар.

ГФРда ҳам забастовка бўронлари деярли бутун мамлакатни эгаллаб бормоқда. Кельн, Эссен Дюссельдорф, Золингин, Дортмунд, Дуйсбург ва бошқа шаҳарлардаги саноат корхоналарининг дарвозалари олдида ҳам забастовкачиларнинг пикетлари уюштирилди. Ишчилар ишлаб чиқаришни тўхтатиб, металлчилар касаба союзи илгари сурган талабларни қондирилишини, иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилдилар.

Шарқий Рейн — Вестфалиядаги металл ишлаш ва машинасозлик заводларидаги забастовка ҳаракатлари кун сайин кенг авж олиб бормоқда. Бунда Оберхаузен, Мюльгейи ва бошқа шаҳарлардаги саноат корхоналарида банд бўлган минглар ча меҳнаткашлар иштирок этишди.

Германия Компартияси правленияси президиуми баёнот эълон қилиб, машинасозлик саноати ишчилари ва хизматчилари билан бирдам эканлигини таъкидлади.

Испанияда ҳам забастовка тўлқинлари кучайиб кетди. «Укоса» кўмир концерни шахтёрларининг 6 минг кишилик забастовкаси давом этмоқда. Кончилар ўз хўжайинларидан иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

Наварра вилоятининг губернатори буйруғи билан 47 шахтёрга забастовкаларда иштирок этгани учун ҳамда ишга чиқмаганлиги учун 630 минг песет жарима солинган. Бу эса ишчиларнинг кучли ғазабига сабаб бўлди. Забастовка туфайли 27 пойтахт театридан 15 таси ёпилган, кўпчилик бозорлар, юзларча магазинлар савдо қилишни тўхтатган.

Япония пойтахтидаги муниципиал транспорт ходимлари 12 соатлик забастовка ўтказдилар. Бу касаба союзга 12 минг киши бирлашган. Улар иш ҳақининг оширилишини, меҳнат шароитининг яхшиланишини ҳамда ишлаб чиқаришни капиталистик «рационализация» қилишни тўхтатишни қатъий талаб қилмоқдалар.

Америка Қўшма Штатларидаги Милуоки шаҳри ўрта мактабларининг ўқитувчилари қатъий кураш натижасида иш ҳақининг оширилишига эришдилар. Мактаблар маъмурияти вакиллари ҳамда ўқитувчилар касаба союзи ўртасида янги коллектив шартнома тузиш тўғрисида дастлабки битим имзоланди. Бу ерда 5,8 минг ўқитувчини ўз ичига олган забастовка ҳаракати 20 январдан бери давом этиб келаётган эди.

Колумбияда ҳам нефть саноатининг ишчилари, банк хизматчилари, транспортчилар забастовка ўтказдилар, Богота, Модельин, Баррандкиль шаҳри корхоналаридаги ишчиларнинг исёни ҳам кучайиб бормоқда.

Мамлакатнинг кўпчилик районларида меҳнаткашларнинг оммавий митинглари ва намойишлари ўтказилиб, исёнчиларнинг қатъий ҳаракатига бирдамлик билдирилмоқда.

Синфий кураш фронтларида юз бераётган ҳамма воқеалар меҳнат билан капитал ўртасидаги муросасиз тўқнашувларнинг тобора кучайиб бораётганлигидан далолат бериб турибди.

1974 ЙИЛНИНГ ЯКУНЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ТЎҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИДАГИ ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВнинг Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорлари қурултойида қилган доклади

Ўртоқлар! Бутун совет халқи каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС XXIV съезди белгилаб берган улуғвор режаларни амалга ошира бориб, хўжалик ва маданий қурилишда, халқнинг фаровонлигини юксак даражага кўтариш соҳасида янгидан-янги ғалабаларга эришдилар, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили бўлган 1975 йилга комил ишонч билан қадам қўйдилар.

Ўзбекистонда саноат ишлаб чиқариши ҳажми анча кўпайди. 1971 — 1974 йиллар мобайнида (дастлабки маълумотларга кўра) қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти саккизинчи беш йилликнинг тўрт йилидагига нисбатан 30,4 процент ошди. Капитал қурилиш миқёслари анча кенгайди.

Буларнинг ҳаммаси шонли ишчилар синфимизнинг, колхозчи деҳқонларнинг, халқ зиёлиларининг илҳомбахш меҳнати самараси, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг кенг кўламда олиб борган ташкилотчилик ишлари натижаси, жонажон Коммунистик партиямизнинг ленинча сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет ва унинг Сиёсий бюроси кўп қиррали ва собитқадам фаолиятининг натижасидир.

Бизнинг қурултойимиз шонли сана — КПСС Марказий Комитети тарихий март Пленумининг ўн йиллиги арафасида ўтмоқда. Бу Пленум бутун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришнинг узоқ муддатга мўлжалланган комплекс программасини ишлаб чиқди. Бу программа Марказий Комитетнинг шундан кейинги Пленумларида, КПССнинг XXIII ва XXIV съездларида ривожлантирилди. Бу программа ҳозирги босқичда партиямиз аграр сиёсатининг негизи, миллионларча совет кишиларининг фаолияти учун дастур бўлиб қолди.

Март Пленумининг қарорларини оғишмай бажариш, партиянинг аграр сиёсатини планли суратда амалга ошириш қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда жуда катта муваффақиятларни қўлга киритиш учун имконият яратиб берди. Ўтган йиллар мобайнида республика қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Кейинги тўрт йил ичида бу базани мустаҳкамлаш учун 6,6 миллиард сўм, шу жумладан давлат маблағлари ҳисобига 5,1 миллиард сўм сарф қилинди.

Қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтиришнинг илмий жиҳатдан асослаб берилган муҳим тадбирларининг амалга оширилиши республикамиздаги қишлоқ меҳнаткашлари ташаббуси, ғайрат шижоатини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди. Шонли пахтакорларимиз фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Улар беш йилликнинг тўрт йили мобайнида 19,5 миллион тонна, ёки планда шу йиллар учун кўзда тутилганидан икки миллион тоннадан зиёд ортиқ пахта етиштирдилар.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили — 1974 йилда эришилган муваффақиятлар ҳаммамизни беҳад хурсанд қилади. Сув етишмаган жуда оғир шароитларда қишлоқ меҳнаткашлари юксак уюшқоқлик ва ғоят меҳнатсеварлик намуналарини кўрсатдилар, кечаю-кундуз ғўзани парвариш қилиб, сувнинг ҳар бир томчисини ҳам тежаб сарф қилдилар. Уларнинг фидокорона, мардона меҳнати яхши самара берди — рекорд ҳосил етиштирилди. Мамлакат 5 миллион 330 минг тонна «оқ олтин» олди. Бу — планда мўлжаллангандан 753 минг тонна ортиқдир. Ўтган йили республикада энг мўл ҳосил — ҳар гектар ердан 30,8 центнердан пахта олинди. Мўл ҳосил етиштирган ажойиб миришкорларга шон-шарафлар бўлсин!

Ғаллакорлар, сабзавотчилар, боғдорлар, соҳибкорлар зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар. Республикада тўрт йил мобайнида етиштирилган дон аввалги бутун беш йилликда олинган ҳосил миқдорига баравардир. Ана шу йиллар ичида маккажўхори донини етиштириш беш йиллик топшириқларида мўлжалланганидан қарийб уч баровар кўпайди, шоли етиштириш анча ортди. Давлатга каноп пояси ва тамаки сотиш юзасидан берилган топшириқлар ошириб бажарилди.

Чорвачилик янада ривожланди. Гўшт, сут, тухум, қоракўл тери тайёрлаш юзасидан тўрт йиллик план топшириқлари ошириб бажарилди.

Дон, картошка, сабзавот ва полиз экинлари, мева, узум, гўшт, сут, тухум, қоракўл тери, жун ва пилла ҳарид қилиш халқ хўжалик планлари анча ортиғи билан бажарилди.

Бу муваффақиятларга юксак баҳо берилди. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети ана шу ютуқлар муносабати билан Ўзбекистон меҳнаткашларига табрикнома йўллашди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Қорақалпоғистон АССР ва республика областларининг меҳнатчиларини шонли ғалаба билан самимий қутлади.

Ҳозирги кунда бизнинг бутун куч-ғайратимиз тўққизинчи беш йиллик вазифаларини тўла-тўкис бажаришга ва келгуси ўнинчи беш йилликдаги ишларни муваффақиятли амалга ошириш учун мустаҳкам негиз яратишга қаратилиши лозим. Ўтган йилнинг якунларини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этиш, умумлаштириш ва илғор тажрибани умумлаштириш ҳамда ундан фойдаланиш, мавжуд камчиликларнинг сабабларини очиб ташлаш керак. Катта имкониятларимиздан моҳирлик билан фойдаланиш, ҳар гектар ернинг, ҳар бир трактор ва комбайннинг, ҳар тонна минерал ўғитнинг берадиган самараларини ғоят кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўриш керак. Бинобарин қишлоқ хўжалик маҳсулотини кўпроқ етиштириш ва давлатга сотиш борасидаги барча резервларни ишга солиш лозим.

Партия ва ҳукумат **ер ресурсларидан тўғри фойдаланиш,** ер мелиорацияси ва тупроқни сув ҳамда шамол эрозиясидан муҳофаза қилиш масалаларига катта эътибор бермоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотада қўриқ ерлар ўзлаштирилишининг 20 йиллигига бағишланган тантаналарда сўзлаган нутқида бундай деган эди: «Ер — халқнинг бебаҳо бойлигидир. Биз уни авайлаб сақлашимиз, маҳсулдорлигини оширишимиз, ҳар гектар ернинг берадиган самарасини тобора кўпайтиришга эришмоғимиз зарур».

Партиянинг йўл-йўриқлари республикамиздаги барча деҳқонлар учун қонун бўлиб қолди. Деҳқонлар ернинг ҳар бир бўлагидан энг самарали фойдаланишга интилмоқдалар. Ана шу йўл-йўриқларни амалга ошириш, янги ерларни суғориш, дашт биёбонларни ўзлаштириш, ортиқча йўл ва суғориш шохобчаларини тугатиш ҳисобига кейинги йил ичидагина суғориладиган ерлар миқдори 85 минг гектар кенгайди. Тупроқнинг унумдорлиги ва ер фондларидан фойдаланиш самарадорлиги ошди. Кўп хўжаликларда алмашлаб экиш планли суратда ўзлаштирилмоқда, бедазорлар, шунингдек озуқа ва бошқа экинлар аралаштириб, оралатиб ва такрор экиладиган ер майдонлари кенгайтирилмоқда.

Республика ўрмон хўжалиги ходимлари ерларни тупроқ эрозиясидан муҳофаза қилиш, дарахтларни кўпайтириш ва сақлаш соҳасида, тоғ ёнбағирларини пиллапоялаб чиқиш соҳасида кўп иш қилмоқдалар. Совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз, совхозларнинг раҳбарлари бу ишда уларга ҳар томонлама ёрдам беришлари лозим.

Аммо, қилинган ишлар ҳали кифоя эмас. Янгидан суғориладиган ерларда ирригация ва мелиорация ишлари суст олиб борилмоқда. Бунинг натижасида бу ерларни қишлоқ хўжалик оборотига жалб этиш кечикмоқда. Айрим хўжаликларда эскидан суғориб келинган майдонларни мелиорациялаш планлари бажарилмаяпти, алмашлаб экиш суст ўзлаштирилмоқда. Жамоат ерларини талон-торож қилиш, суғориладиган экинзорларни қурилишга ва қишлоқ хўжалиги билан алоқаси бўлмаган бошқа эҳтиёжларни қондиришга ажратиб бериш каби ҳоллар ҳануз учраб туради.

Биз, ҳар бир колхоз ва ҳар бир совхозда ер майдонларидан фойдаланиш, янги ерларни суғориб, қишлоқ хўжалиги оборотига тортиш, алмашлаб экишни жорий қилиш соҳасидаги ишлар қандай аҳволда эканлигини дарҳол суриштириб билишимиз, экин майдонларининг структурасини қараб чиқиш, барча ер резервларини ишга солишимиз керак. Суғориш шохобчаларини реконструкция қилишни, ерларни тўла-тўкис текислаш тадбирларини планли суратда ва сабр-матонат билан амалга ошириш, суғориладиган участкаларни йириклаштириш керак.

Буларнинг ҳаммаси бу йил республиканинг олтин фонди бўлган суғориладиган ерлардан фойдаланишни яхшилашда олға қараб яна бир катта қадам қўйишга ёрдам беради. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришнинг асосий резервларидан бири мана шундадир.

Ўзбекистон меҳнаткашлари тобора кўп пахта етиштиришни ҳамиша ўзларининг энг муҳим ватанпарварлик ва интернационал бурчлари деб ҳисоблаб келдилар ва ҳисоблайдилар. Пахта — бизнинг ифтихоримиз, шон-шуҳратимиз, бойлигимиздир. Ўтган йили рекорд «оқ олтин» ҳосили етиштирган ва беш миллионли маррадан ўзиб кетган шонли пахтакорларимизнинг меҳнатига хос бўлган фидокорлик ва қаҳрамонликнинг боиси ҳам шу.

Ўзбекистон пахтакорлари билан мамлакатимиздаги қардош республикаларнинг пахтакорлари ўртасида анъана бўлиб қолган социалистик мусобақа бу соҳада муҳим роль ўйнади.

Қорақалпоғистон АССР ва барча областларнинг деҳқонлари республиканинг улкан пахта хирмони учун умумхалқ курашига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Пахта ялпи ҳосилининг кўп миқдорда ортишига асосан ҳосилдорликни кўпайтириш ҳисобига, колхоз ва совхозлардаги резервлардан моҳирлик билан фойдаланиш ҳисобига эришилди. Хоразм областидаги хўжаликлар ҳар гектар ердан 41 центнердан кўпроқ пахта олдилар. Андижон, Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва Сирдарё областларида ҳосилдорлик анча ўсди. 25 район, 380 колхоз ва совхоз ҳар гектар ердан 35-40 центнер ва бундан ҳам кўпроқ пахта етиштирди. Пахтачи, Хива, Боғот, Янгиариқ, Хонқа, Урганч, Тўрткўл, Қуйи Чирчиқ, Шовот, Қўшкўпир районларининг пахтакорлари ҳар гектар ердан 40 центнердан ошиқ пахта олдилар.

Саккиз район — Пахтакор, Янгиер, Косон, Қуйи Чирчиқ, Жиззах, Ильич, Избоскан ва Самарқанд районлари, 40 совхоз ва 110 колхоз пахта етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан беш йиллик топшириқларини бажарди.

Илғор коллективларнинг бу муваффақияти — пахтакорлар маҳоратининг ўсганлиги, деҳқончилик маданияти янада юксалганлиги, фан-техника тараққиёти ютуқлари жорий қилинганлиги ва мавжуд резервлардан моҳирлик билан фойдаланилганлиги натижасидир.

Эндиликда республикамизда прогрессив, илмий жиҳатдан асосланган агротехника усулларидан моҳирлик билан фойдаланиб келаётган хўжаликлар кўплаб топилади. Бу чигитни кенг қаторлаб экишни жорий қилиш, ерни икки ярусли плуг билан ҳайдаш, туки туширилган чигитларни уяларга аниқ миқдорда экиш, чигитни экиш билан айни пайтда ерга ўғит ва гербицидлар солиш, ғўзани механизация воситасида чеканка қилиш, ғўза парвариши билан боғлиқ барча ишларни ўз вақтида ва юқори сифатли амалга оширишдан иборатдир.

Давлат қишлоқ хўжалигимизга саҳийлик билан янги мукаммал техника етказиб бераётганлиги туфайли прогрессив технологиядан фойдаланиш мумкин бўлиб қолди. Партия аграр сиёсатининг асосий йўналишларидан бири — қишлоқ хўжалигини ҳозирги замон саноат негизига кўчириш вазифаси планли равишда амалга оширилмоқда.

Машина терими пахтачиликдаги техника тараққиётида муҳим босқич бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Республика механизаторлари ўтган йили машиналарнинг бункеридан 2 миллион 716 минг тонна пахта тўкиб ёки ҳосилнинг ярмидан кўпроғини машинада териб олиб, олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Пахтанинг 77 процентини машинада териб олган Сирдарё области, 72 процентини териб олган Тошкент области, 66 процентини териб олган Жиззах области, 60 процентини териб олган Самарқанд области колхозлари ва совхозларининг машина теримига қўшган ҳиссаси айниқса каттадир.

Гулистон районидаги «Коммунизм», Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», Норин районидаги «Коммунизм», Учқўрғон районидаги «Янгиобод» ва «Москва» колхозлари, Сирдарё областидаги «Малик», «Правда», Пушкин номли, Наманган областидаги Ленин номли ва «Учқўрғон», Тошкент областидаги «Коммунизм» ва «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозлари ва бошқа кўпгина хўжаликлар аслида ҳосилнинг ҳаммасини машинада териб олдилар.

Пахтачиликда кўпгина янгиликлар, прогрессив усуллар вужудга келганлигини кўриб турибсиз. Юзлаб хўжаликлар мўл ҳосил етиштиришда ғоят бой тажриба орттирдилар ва техникадан моҳирлик билан фойдаланишга, ҳар бир гектар ердан баракалироқ ҳосил кўтаришга эришмоқдалар. Лекин бу илғор тажрибадан ҳамма пахтакорлар ҳам фойдаланаётирлар деб бўлмайди.

Машина терими пахтачиликда техника тараққиётининг асосий бўғини бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Бизлар орттирилган тажрибага таяниб туриб, ҳамма жойдаги ҳосилни машинада йиғиштириб олишга ўтишимиз керак.

Аммо қишлоқ хўжалиги техникасидан фойдаланиш ишида ҳали кўпгина камчиликлар бор. КПСС Марказий Комитетининг яқинда қишлоқ хўжалигида энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш учун, машиналарнинг техникавий имкониятларидан иложи борича кўпроқ фойдаланиш учун механизаторларнинг ҳаракати тўғрисида қабул қилган қарорида республикамизнинг пешқадам механизаторлари ҳам кўрсатган ташаббусга юксак баҳо берилганки, бу қарор техникадан янада яхшироқ фойдаланишнинг жанговар программасидир.

Республика ғаллакорлари ҳам анчагина ютуқларга эришдилар. Бу соҳада Қорақалпоғистон АССР, Самарқанд, Тошкент, Хоразм ва бошқа бир қанча областлардаги деҳқонларнинг хизмати айниқса каттадир, ҳозироқ 27 та район, 420 та колхоз ва 113 та совхоз давлатга ғалла сотиш юзасидан беш йиллик халқ хўжалиги планларини бажарганлари тўғрисида рапорт бердилар.

Ғаллачиликда маккажўхори тобора салмоқли ўрин олмоқда. Республика маккажўхорикорлари ўтган йили биринчи марта ярим миллион тоннадан кўп маккажўхори дони йиғиштириб олдилар. Биз гектаридан 100 центнердан маккажўхори дони олиш учун курашаётган ташаббускор комсомол-ёшлардан иборат маккажўхорикорлик бригадаларининг коллективларига самимий ташаккур изҳор қиламиз. Эндиликдаги вазифа ҳамма жойда ҳар гектар маккажўхоризордан камида 60 центнердан маккажўхори дони олишдан иборатдир.

Инженерлик суғориш системаларини қуриш ва ундан фойдаланиш яхшиланиши, деҳқончилик маданияти ошиши, гербицидлар қўлланилиши натижасида шоли етиштириш тўхтовсиз кўпаймоқда. 1974 йилда ялпи шоли ҳосили 1970 йилдагига нисбатан 100 минг тонна кўпайди. Хоразм областидаги хўжаликлар ҳар гектар шолипоядан 54 центнердан ҳосил олдилар. Илғор шоликорлик комплекс механизациялаштирилган бригадаларнинг қимматли иш тажрибасини кенг жорий этиб, ҳар гектар майдондан ҳар бир хўжаликда камида 50 центнердан шоли олишга эришиш керак. Шоликорлик инженерлик системаларини қуришни жадаллаштириш зарур.

Лалмикор ерлар ғаллачиликдаги катта манбадир. Лалмикор ерларда ҳатто об-ҳаво шароитлари ноқулай келаётган йилларда ҳам агротехника тадбирлари комплексига риоя қилиб, гектаридан 8-12 центнердан ва ундан юқори ҳосил олаётган пешқадам колхозлар ва совхозларнинг, бригадалар ва бўлимларнинг тажрибаси бундан далолат бериб турибди.

Ғалла экинларидан юқори ҳосил олиш учун биз уруғчиликни кескин яхшилашимиз зарур. Ҳар бир хўжалик ўзини юқори сифатли районлаштирилган нав уруғликлари билан таъминлаши керак.

Республикада мева—сабзавот маҳсулотларини етиштиришни ва харид қилишни кўпайтириш учун кўпгина ишлар қилинди ва қилинмоқда. Колхозлар ва совхозларда тўрт йил ичида бутун саккизинчи беш йиллик мобайнидагига қараганда 610 минг тонна сабзавот, 23 минг тонна картошка, 256 минг тонна полиз маҳсулотлари, 250 минг тоннадан зиёдроқ мева ва узум кўп харид қилинди. Ўтган йили ҳам ана шу маҳсулотларни харид қилиш халқ хўжалиги планлари ортиғи билан бажарилди. Самарқанд, Орджоникидзе ва Калинин районларининг ихтисослаштирилган хўжаликлари, шунингдек бошқа областларнинг ихтисослаштирилган хўжаликлари сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Республикамизда пиллачилик тобора ривож топмоқда. Тўрт йил мобайнида давлатга халқ хўжалиги планида кўрсатилганидан ташқари 10,6 минг тоннадан кўпроқ пилла сотилди. Бу қимматли хом ашёни харид қилиш плани 1974 йилда 105 процент қилиб бажарилди. Ҳар қути қурт уруғидан 60 килограммдан пилла олинди.

Коммунистик партия билан Совет ҳукумати **жамоат чорвачилигини ривожлантиришга** ҳамиша астойдил эътибор бермоқдалар. Бу республикадаги барча чорвадорларнинг жанговар иш программаси бўлиб қолган КПСС XXIV съезди Директиваларида, партия Марказий Комитетининг ундан кейинги Пленумлари қарорларида ўз ифодасини топди.

Республика чорвадорларининг фидокорона меҳнати зўр мақтовга сазовордир. Уларнинг куч-ғайратлари туфайли республикамизда жамоат чорва молларнинг туёғи кўпаймоқда, наслчилик иши яхшиланмоқда, чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ошмоқда. Гўшт етиштириш 1970 йилдагига нисбатан учдан бир ҳисса, сут ва тухум етиштириш икки баравар, ҳар бир бош сигирдан сут соғиб олиш 650 килограмм кўпайди, товуқларнинг тухум қилиши ортди. Чорва молларнинг гўштга топшириладиган ўртача вазни кўпайди. Буларнинг ҳаммаси барча турдаги маҳсулотларни тайёрлаш халқ хўжалиги планларини ортиғи билан бажариш имконини берди.

Чорвачилик тобора кўпроқ саноат негизига кўчирилмоқда, бу қатъий йўлимиз, бош йўлимиздир. Қоракўлчиликда ихтисослаштириш батамом тугалланди. 100 та сутчилик комплекси, 15 та йирик паррандачилик фабрикаси, 54 минг бош чўчқа боқиладиган «Сергели» комплекси, 10 минг бош қорамол сўқимга боқиладиган комплекс, колхозлараро ва совхозлараро 90 та бўрдоқичилик пункти ишга туширилди. Бузоқларни парвариш қилиш яхшиланди, ҳар 100 сигир ва чўчқа ҳисобига бузоқ ва чўчқа болалари олиш кўпайди.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш илғор хўжаликларда сигирлардан кўпроқ сут соғиб олишнинг асосий шартларидан биридир. Бундай пешқадам хўжаликларда витамин талқони, донадор озуқа етиштирилмоқда, омухта ем цехлари бор, ем-хашак тайёрлайдиган бригадалар механизмлар комплекси ва транспорт билан таъминланган. Ем-хашак тайёрлаш соҳасидаги ана шу тажрибани республикадаги барча хўжаликларнинг мулкига айлантириш энг муҳим вазифадир.

Бизда чўчқачилик, паррандачилик, қоракўлчилик ва гўшт етиштириш мақсадларида қорамолчилик янада ривож топди. Тошкент, Андижон ва Наманган областларининг колхозлари ҳамда совхозлари чорвачиликнинг барча тармоқларида энг яхши кўрсаткичларга эришдилар. Сирдарё области сигирлардан кўп сут соғиб олиш борасидаги муваффақиятлари билан довруғ таратмоқда. Кўриб турибсизки, бу борада анчагина иш қилинган. Лекин чорвачиликни ривожлантиришнинг ҳозирги эришилган даражаси ҳамон бугунги куннинг талабларига жавоб беролмайди. Кўпгина хўжаликларда мавжуд резервлардан яхши фойдаланилмаётир. Урғочи моллар туёғи секин кўпайтирилмоқда.

1974 йилда бир қанча колхозлар ва совхозлар давлатга гўшт топшириш планларини бажарганлари йўқки, бу ҳол кишини ташвишлантирмасдан қўймайди. Айрим чорвачилик хўжаликларида ҳамон зарар кўрилаётганлигига сира чидаб бўлмайди.

Колхозлар билан совхозлар давлатга топширилаётган маҳсулотнинг сифати пастлигидан анчагина зарар кўрмоқдалар. Тошкент, Сирдарё ва Жиззах областларининг айрим хўжаликлари давлатга маҳсулот топширишнинг янги стандарти жорий этилганидан кейин сутнинг ярмидан кўпроғини паст сортларга топширишдики, шунинг натижасида ҳар тонна сутдан 5-8 сўмдан кам пул олдилар, бутун 1974 йил мобайнида эса республикада шундан кўрилган зарар анчагина маблағни ташкил этди.

Фермалардаги сермеҳнат жараёнларни механизациялаш ҳамон суст бормоқда. Гарчи «Узсельхозтехника» бирлашмаси кейинги йилларда бу борада бирмунча иш қилган бўлса ҳам, фермаларни механизациялаш даражаси ҳамон етарли эмас.

Ишлаб чиқаришни концентрациялаш, ихтисослаштириш ва хўжаликлараро кооперациялаш — чорвачиликни янада ривожлантириш негизидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бултур декабрь ойида бўлиб ўтган XVI пленумида ана шу энг муҳим вазифалар қараб чиқилди, пленум қилинадиган ишларнинг кенгайтирилган программасини белгилаб берди. Пленум қарорларининг сўзсиз бажарилиши жамоат чорвачилигини ривожлантиришда, унинг маҳсулдорлигини оширишда янги, республика аҳолисини сут, гўшт ва паррандачилик маҳсулотлари билан тўла даражада қадам қўйиш имконини беради.

Ўртоқлар! Республикамиз қишлоқ меҳнаткашлари партия Марказий Комитетининг камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот етказиб бериш тўғрисидаги чақириғини чин кўнгилдан қабул қилиб олдилар. Бу **колхозлар ва совхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнатчиларининг фаровонлигини ошириш** имкониятини беради.

Ўтган йили колхозларнинг пул даромади 2,3 миллиард сўмдан ошиб кетдики, бу 1973 йилдагидан 100 миллион сўм кўп. Колхозларнинг соф даромади 20 процент кўпайди. Республика совхозлари 118 миллион сўм фойда кўрдилар.

Пахтанинг харид нархи оширилиши колхозлар билан совхозлар экономикасини мустаҳкамлаш тўғрисида партия ва ҳукумат қилаётган ғамхўрликнинг янги ёрқин ифодаси бўлди. Республика хўжаликлари ана шунинг ҳисобига 1974 йилда 130 миллион сўмдан зиёдроқ қўшимча пул олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида меҳнат унумдорлигини янада ошириш бутун экономикамиз учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилган. Кўпгина колхоз ва совхозлар меҳнатни тўғри ташкил қилиб, техникадан, гербицидлардан ва бошқа моддий-техника воситаларидан самарали фойдаланиб, барча соҳаларда юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқдалар ва маҳсулот бирлигига меҳнат сарфини йил сайин камайтирмоқдалар.

Пахтакор районидаги хўжаликлар бир центнер пахта етиштириш учун республикадаги ўртача беш киши куни ўрнига атиги деярли икки ярим киши-куни сарфламоқдалар. 1-«Боёвут» совхозининг чорвадорларидан кўп нарса ўрганса бўлади.

Илғор коллективларнинг тажрибаси ҳар бир хўжалик катта имкониятларга эга эканлигидан далолат бермоқда. Аммо бу имкониятлардан ҳали ҳамма жойда ҳам фойдаланилмаётир.

Бунга эса асосан машиналардан фойдаланиш мумкин бўлган айрим қишлоқ хўжалик ишларида қўл меҳнати қўлланилаётганлиги сабаб бўлмоқда. Бунинг устига биз, масалан, гербицидлардан, аниқ экиш усулидан кенг фойдаланаётганимизга қарамай, кўпгина хўжаликларда ўтоқ қилиш ва яганалаш учун қўл меҳнатини сарфлаш камаймаяпти.

Колхоз ва совхозларнинг бу йилги ишлаб чиқариш-молия планларида, бўлимлар, бригадалар ва фермаларнинг топшириқларида беш йиллик планнинг бажарилишини ҳисобга олган ҳолда меҳнат унумдорлигини ошириш кўрсаткичларини белгилаш лозим. Қишлоқ хўжалик ишларининг даврлари бўйича меҳнат ва маблағ сарфи устидан қатъий контроль ўрнатиш, бутун хўжалик-молия фаолиятини мунтазам равишда анализ қилиб туриш зарур. Хўжаликларда мавжуд техникадан тўлиқ фойдаланишга алоҳида эътибор бериш керак.

Анчагина совхозлар қатор йиллар давомида зарар келтириб ишлаётганлиги факти жиддий ташвиш туғдирмоқда. Қорақалпоғистон АССРда, Қашқадарё, Самарқанд, Тошкент ва баъзи бир бошқа областларда бундай совхозлар анчагина иқтисодий жиҳатдан қолоқ совхозлар ҳам республикада кам эмас. Иқтисодий жиҳатдан заиф бўлган ҳар бир хўжаликда зарар келтириб ишлаш сабабларини синчиклаб таҳлил қилиш ва бу сабабларни тугатиш юзасидан ғоят шошилинч чораларни кўриш зарур.

Вазифа шуки, ишлаб чиқаришни концентрациялаш ва ихтисослаштиришни кучайтириб, хўжаликлараро кооперацияни кенгайтириб, техника тараққиётини жадаллаштириб, ҳар бир хўжаликда барча тармоқларнинг рентабеллилигини таъминлаш лозим.

Колхоз ва совхозларнинг ҳозир эришган барча ютуқлари илм-фан билан чамбарчас боғлангандир.

Бугун мен сув хўжалиги ходимлари кўп минг кишилик армиясининг катта роль ўйнаганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Улар колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари билан биргаликда жуда катта иш қилдилар. Бу эса қўшимча суратда далаларга 3 миллиард 500 миллион куб метр сув чиқариш имконини берди. Натижада сув танқислигининг салбий таъсири талай даражада камайди.

Фарғона водийсидаги деҳқонлар ва ирригаторларнинг, шунингдек республикадаги кўпгина бошқа районлар деҳқонлари ва ирригаторларининг фидокорона меҳнати сув ғоят танқис бўлган шароитда ҳам резервларни топиб, мўл ҳосил етиштиришни таъминлаш мумкин эканлигини кўрсатди. Андижон областида ҳар бир томчи сув ҳисобга олиниб, сувдан фойдаланиш коэффициенти энг юқори даражада бўлди, бу эса 600 минг тоннадан кўпроқ пахта етиштириш ва йиғиштириб олиш имконини берди. Чуст райони бутун вегетация даврида нормада белгиланган сувнинг атиги 47 процентини олди, давлатга эса 39,6 минг тонна пахта сотиб, планнинг бажарилишини таъминлади.

Бундай мисоллар эса жуда кўп.

Республика колхоз ва совхозлари ўтган йили сув ғоят камчил бўлган бир шароитда ана шундай муваффақиятларга КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати берган жуда катта моддий-техника ёрдами туфайли эришдилар. Иттифоқ министрликлари ва идораларининг, СССР Госплани ва Госснабнинг, мамлакатдаги кўп юзлаб корхоналар коллективларининг ёрдами билан ғоят қисқа муддатда сув ресурсларини кўпайтириш соҳасида жуда катта ҳажмдаги ишлар қилинди. Шу боисдан биз улкан пахта учун курашда эришган ғалабамиз — мамлакатдаги барча халқларнинг ғалабасидир, деб ҳақли равишда айтамиз. Биз Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари, барча меҳнаткашлари номидан сув танқислиги қийинчиликларини енгиб, юксак марраларни эгаллашда катта мадад ва ёрдам берганликлари учун уларга самимий миннатдорчилик ҳис-туйғуларини изҳор этамиз.

Прогнозларга қараганда яна сув танқис бўлиши кутилади. Аҳвол яна шу билан мушкуллашадики, ўтган йили сув омборларидаги сув запасларининг ҳаммасидан фойдаланилган эди ва ҳозирги вақтда ана шу сув омборларида йиғилган сув 1974 йилнинг шу пайтидагига нисбатан бирмунча камроқ.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1975 йилда ерларни мелиорациялаш плани тўғрисида махсус қарор қабул қилди.

Биз сув билан таъминланган системалардаги сувни камроқ сув запаслари бўлган системаларга оқизиш учун насос станцияларини ва каналларни қуришимиз, сел ва ёмғир сувларини тўплаш учун бир қанча ҳовузлар барпо этишимиз, кўп миқдорда артезиан қудуқларини пармалашимиз ва уларни тегишли жиҳозлар билан таъминлашимиз, каналларга бетон ётқизиш ишларини кучайтиришимиз, насос хўжалигини ўз вақтида тахт қилиб қўйишимиз, бошқа кўпгина тадбирларни амалга оширишимиз лозим.

Ҳозирги вақтда Қарши магистраль каналида қўшимча насосларни ўз вақтида ишга тушириш, Аму—Бухоро канали ва Катта Наманган каналининг иккинчи навбатини фойдаланишга топшириш, Толлимаржон сув омборига Амударёдан 150 миллион куб метр сув оқизиш соҳасидаги ишлар жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Ҳозирги мураккаб вазият қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ходимларидан, ҳар бир колхоз ва совхоздан, барча колхозчилар ва совхоз ишчиларидан сув танқислиги орқасида рўй берадиган қийинчиликларни бартараф қилмоқ учун барча куч-ғайратларини сафарбар қилиш талаб этилади.

Бизда қишлоқ қурилиши суръатларини жадаллаштириш ва капитал маблағларнинг берадиган самарасини ошириш учун кўп иш қилинмоқда. Биз сув хўжалиги объектлари ва ишлаб чиқариш биноларинигина эмас, уй-жойларни, маданий-маиший объектларни ҳам барпо этмоқдамиз. Аммо, капитал маблағлар кўпинча кўпгина қурилишларга сочиб юборилмоқда, ишнинг сифати паст, объектларни ишга тушириш муддатлари кечикиб қолмоқда, битказилмаган иншоотлар сони ортиб бормоқда.

Бу йил қишлоқ қурилиши ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 12 процентдан зиёд ортади. Бу эса, умуман тўққизинчи беш йиллик планини бажаришни таъминлайди.

Биз янгидан суғориладиган 136 минг гектар майдонни ўзлаштиришимиз, паррандачилик фабрикаларини, гўшт ва сут тайёрланадиган чорвачилик комплексларини, қорамол, қўй, чўчқа ва паррандалар боқиладиган биноларни, колхозчилар ва ишчилар учун 20 мингдан зиёд уй-жой биносини, болалар боғчалари ва яслиларини ҳамда бошқа кўпгина объектларни қуришимиз лозим.

Ўртоқлар! Биз КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг қарорларига амал қилиб, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан беш йилликнинг якунловчи йилида Ватанга 5 миллион 200 минг тонна ёки халқ хўжалик планида белгиланганидан 480 минг тонна кўпроқ пахта беришимиз, республикада ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда камида 31 центнердан пахта етиштиришимиз, камида 3 миллион тонна пахтани машиналарда териб олишимиз керак.

Колхоз ва совхозларда 2 миллион 350 минг тонна ёки 1974 йилдагига нисбатан икки баравар кўп дон етиштириш, шу жумладан 330 минг тонна шоли ва 1 миллион 55 минг тонна маккажўхори дони олиш, сабзавот, полиз экинлари ва картошка етиштиришни 1 миллион 926 минг тоннага, мева ва узум етиштиришни 605 минг тоннага етказиш мўлжалланмоқда.

Колхозлар ва давлат хўжаликлари чорвачилик соҳасида юксак марраларга эришишлари керак: сут етиштириш 680 минг тоннага, гўшт етиштириш 234 минг тоннага, тухум етиштириш 680 миллион донага, қоракўл тери тайёрлаш 2 миллион 20 минг донага, пилла тайёрлаш 22,3 минг тоннага ва жун тайёрлаш планда мўлжалланган 22,5 минг тонна ўрнига 23,5 минг тоннага етказилиши лозим.

1975 йилда олинган юксак социалистик мажбуриятларни ва умуман беш йиллик топшириқларини ҳар бир хўжалик, ҳар бир район, ҳар бир областнинг муваффақиятли бажаришини таъминлаш учун барча куч ва воситаларимизни сафарбар қилишимиз, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги барча резервларни ишга солишимиз керак.

Шу мақсадда қуйидаги тадбирларни амалга ошириш зарур. Биринчидан, қишлоқ меҳнаткашларининг ижодий активлигига таяниб ва илғор тажрибани кенг ёйиб, деҳқончилик маданиятини янада юксалтириш, алмашлаб экишни тезроқ ўзлаштириш, ўғитлардан самарали фойдаланиш, ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш.

Иккинчидан, сув танқислигини эътиборга олиб, бутун куч-ғайратни сув билан кўпроқ таъминлашга қаратилган ҳамма тадбирларни ўз вақтида ва тўла амалга оширишга сафарбар қилиш, қўшимча сув ресурсларини қидириб топиш учун ва сувнинг ҳар бир литридан самарали фойдаланиш учун умумхалқ курашини авж олдириш.

Учинчидан, техника тараққиётини жадаллаштириш ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини индустриал асосга кўчириш учун олға қараб кескин қадам қўйиш, янги прогрессив технологияни сабот-матонат билан жорий қилиш, ихтисослаштириш, концентрациялаш ва хўжаликлараро кооперативлаштиришни давом эттириш, сарфларни қисқартириш ва меҳнат унумдорлигини, фондларнинг берадиган самарасини кескин суратда ошириш, рентабелликни кучайтириш, экономикани мустаҳкамлаш.

Тўртинчидан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг чорвачиликни янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорлари асосида барча чорва турлари туёғини анча кўпайтиришни таъминлаш, чорва мол маҳсулдорлигини кескин суратда ошириш. Шу мақсадда чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш учун кескин чоралар кўриш.

Бешинчидан, қишлоқ хўжалик маҳсулоти ҳамма турлари сифатини якунлаш.

Олтинчидан, кадрларни, хусусан механизаторларни тайёрлашга, уларнинг малакаси ва маҳоратини оширишга эътиборни бутун чоралар билан кучайтириш.

Республика қишлоқ хўжалиги олдида турган масъулиятли вазифаларни муваффақиятли бажариш учун ҳозирнинг ўзидаёқ асос яратиб берилмоқда. Кўпгина колхоз ва совхозлар кўкламги дала ишларига тайёргарликни тугалладилар, ҳамма жойда чорва қишловини намунали ўтказмоқдалар.

Аммо афсуски, ҳамма жойда ҳам аҳвол шундай деб бўлмайди. Баъзи хўжаликлар машина-тракторларни ремонт қилиш ва тахт қилиб қўйишда сусткашликка йўл қўймоқдалар. Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Сирдарё ва Хоразм областлари бу соҳада айниқса орқада қолмоқда. Насос агрегатларини тайёрлаш соҳасида суст иш олиб борилмоқда, хўжаликлардаги ирригация-мелиорация шохобчаларини ремонт қилиш ва тозалаш, ерларнинг шўрини ювиш ишлари кечикмоқда. Уруғлик чигитни тозалаш ва дорилаш, беда ва шоли уруғларини белгиланган кондицияга етказиш ишлари кечикиб қолмоқда. Маҳаллий ўғитларни тайёрлаш ва далага чиқариб солиш ишлари суст бормоқда.

Кўкламги экишга тайёргарлик ва уни ўтказишда майда-чуйда деб ҳисобланадиган иш йўқ. Сусткашликка, уюшқоқсизликка қарши кураш олиб бориш лозим.

Ҳозир чорвачиликда қизғин иш олиб бориш пайти келди. Кўпчилик хўжаликларда, хусусан Қорақалпоғистон АССРда, Бухоро, Хоразм ва Сурхондарё областларида чорва қишлови уюшқоқлик билан ўтказилмаётганлиги, молларнинг бир қисми озиб кетаётганлиги бизни жуда ташвишлантирмоқда. Қишловни муваффақиятли туґаллаш, молларни нобуд бўлишига йўл қўймаслик, мажбуриятларда кўзда тутилган миқдорда маҳсулот олишни таъминлаш учун ҳамма чораларни дарҳол амалга ошириш керак. Қўзилатиш кампаниясига жуда пухта тайёргарлик кўриш ва бу кампанияни уюшқоқлик билан ўтказиш зарур.

Ўртоқлар! Тўққизинчи беш йилликнинг охирги йили ўтиб бормоқда. Бутун совет халқи тўққизинчи беш йилликни шараф билан туґаллашга, жонажон Коммунистик партиянинг XXV съездини муносиб кутиб олишга қатъий қарор бергандир. Қишлоқ меҳнатчилари ва Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари Ленин партиясининг йўлига қаттиқ амал қилиб, ўз меҳнатларига берилган юксак баҳодан илҳомланиб, ўзларининг бутун куч-ғайратларини беш йиллик планнинг ҳамма кўрсаткичларини бажаришга сарфлайдилар. Беш йилликнинг белгиловчи йилида давлатга пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар бажарилганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети ўз табрикномасида Ўзбекистон меҳнаткашларининг меҳнатига юксак баҳо берган эдилар.

Ўртоқлар! Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашаётган республика қишлоқ хўжалик меҳнатчилари пахтачиликни, чорвачиликни, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқа ҳамма тармоқларини юксалтириш соҳасида янги марраларга эришадилар, 1975 йилда олинган социалистик мажбуриятларни ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришни таъминлайдилар ҳамда бу билан жонажон Коммунистик партиянинг XXV съездини муносиб кутиб оладилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз. **(Қарсаклар).**

АХБОРОТ

ВЕТЕРАННИНГ ҲИКОЯСИ

БУХОРО районидаги «Маданият» колхозида ёш деҳқонлар Улуғ Ватан урушининг иштирокчиси Тоҳир Усмонов билан учрашдилар. У фронтга кўнгилли бўлиб жўнаб кетиб, қаҳрамон Сталинград шаҳри остоналарида дастлабки жанговар курашга кирди. У 32-ўқчи дивизия сапёрлари билан биргаликда трактор заводига мина қўйди, мудофаа истеҳкомларини мустаҳкамлади. Тоҳир жанглардан бирида уруш майдонидан 17 ярадор солдатни олиб чиқди.

Тоҳир Усмонов уруш йўлларидан бир неча минг километрни босиб ўтди. Қизил Юлдуз ордени, учинчи даража «Шуҳрат» ордени, жанговар медаллар унинг кўксини безаб турибди. Бухородан келган жангчи Белоруссия, Польшанинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларини озод қилишда қатнашди, Ғалаба кунини эса мағлуб бўлган Берлинда кутиб олди.

Тоҳир Усмонов — ишчилар билан колхозчилар, мактаб ўқувчиларининг хуш кўрган меҳмони. У урушнинг машаққатли йўллари тўғрисида, Улуғ Ватан уруши фронтларида Советлар мамлакатининг ўғлонлари ва қизлари кўрсатган жасоратлар тўғрисида ёшларга мароқ билан сўзлаб беради.

ЎТГАН ЙИЛЛАР ЁДГОРЛИГИ

КОСОНСОЙ районидаги «Коммуна» колхозида жанговар ва меҳнат шуҳрати музейи очилди. Музейдаги экспонатлар колхознинг тарихи тўғрисида, шу колхоз аъзоларининг шонли меҳнатлари, уларнинг гитлерчилар фашизми устидан совет халқи қозонган ғалабага қўшган ҳиссалари тўғрисида ҳикоя қилади.

Улуғ Ватан уруши йилларида бу колхоз аъзолари Совет Армиясига жанговар техника сотиб олиш учун беш миллион сўм пул тўплаб берди, фронтга 300 та от, кўпдан-кўп сабзавот, мева ва иссиқ кийим жўнатишди. Колхоз клубида ҳамда мактаб биносида мамлакатнинг ғарбидан кўчириб келтирилган ҳарбий госпиталь жойлаштирилди, колхоз ярадорларни боқишни ўз зиммасига олди. Колхоз аъзоларидан етти юздан ортиқроқ киши урушнинг дастлабки кунлариданоқ қўлларига қурол олиб, Ватанни ҳимоя қилишга жўнади. Улардан кўплари жанг майдонларида мардона ҳалок бўлдилар.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

АМУДАРЁнинг Қорақалпоғистон территориясидан ўтадиган соҳилларида табиий ўт-ўланлар 733 ботаник турни ташкил этади. Бу ерда мавжуд ўт-ўлан ғарби-шимолий Қизилқумда ҳайдаб мол боқиладиган чорвачилик учун табиий озуқа базаси сифатида фойдаланиш имкониятини беради. Бу территория суғориладиган деҳқончиликнинг резерви сифатида ҳам аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг кўпдан-кўп геоботаника экспедициясининг материалларини ўрганиб чиққан олимлари шундай хулосага келишди. Улар Амударё этакларида ёввойи ҳолда ўсадиган флорани миқдорий ва сифат жиҳатдан текшириб, таҳлил қилиб чиқдилар, ўт-ўланларнинг географик тарқалишини, Орол бўйидаги турли зоналарда ўсадиган ўт-ўланларнинг ўзаро алоқасини ҳам текширишдан ўтказдилар. (ЎзТАГ).

«ҚОР ҚОПЛОНЛАРИ»

СССР Альпинизм федерацияси ўзбекистонлик спортчилардан бир гуруҳини «СССРдаги энг баланд тоғларнинг забткори» нишони билан мукофотлади. Бу нишонлар Совет Иттифоқидаги тўрттала етти минг метрлик чўққига — Коммунизм, Ғалаба, Ленин ва Корженевский чўққиларига кўтарилган кишиларгагина берилади.

Ҳозир мамлакатда саксон икки альпинист «Қор қоплони» деган мағрур номни олган. Ана шу шонли дружинадаги тўққиз киши Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларида хизмат қилган ёки шу ерда ўзининг спорт маҳоратини оширган.

Округ ветеранлари шоввоз йигитлар ўзлари билан туркистонлик жангчиларнинг бутун-бутун бўлинмаларини тикка ва абадий қор кетмайдиган чўққиларга олиб боришганлигини, улар «СССР альпинисти» нишони нормативларини ва спорт разрядлари нормативларини топширишганлигини ҳамон яхши эслаб қолишган. Туркистонлик альпинистларнинг шон-шуҳрати бутун қуролли кучларда, бутун мамлакатда тарқалган эди. Ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшлар Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округида хизмат қилишга интилардилар.

Кишининг боши айланиб кетадиган даражада баландлик, совуқ, одамни учириб кетадиган шамоллар, қалин қор, кислород етишмаслиги — етти минг метрли чўққилар, йўлда альпинистлар дуч келадиган қийинчиликларнинг тўла бўлмаган рўйхати шулардан иборат. Ана шу машаққатларни енгибгина кишини ўз қучоғига тортиб турадиган осмонўпар тоғлар чўққисига кўтарилиш мумкин. Лекин баъзан «Қор қоплони» нормативини бажариш учун альпинистга ўн йиллаб, баъзан эса йигирма йиллаб вақт зарур бўлади. У турли баландликдаги ҳар хил чўққилардан элликтасидан зиёдроғига чиқиб тушиши керак.

— Хўш, бунга қор қоплонининг қандай дахли бор?

Гап шундаки, Ўрта Осиёнинг осмонўпар тоғларида яшовчи ва шу тоғларнинг соҳиби ирбис ёки қор қоплони ниҳоят эҳтиёткор совуққон ва айёрдир. У қор ва музлар ниқоблаб кетган дарзлар орқали «кўприк» солиб осонликча ўта олади, тубсиз жаҳаннамга қулаб кетай деб турган қор қатламларидан усталик билан ўтиб кетаверади. Қор қоплонини альпинистлар Ленин чўққисига кўтарилиш пайтида учратдилар. Ваҳший ҳайвон Олойорти тизма тоғининг бир ёнидан иккинчи тарафига моҳирлик билан ўтиб кета олди.

Эҳтимол, етти минг метр баландликка кўтарилган тўртта совет забткорини «Қор қоплонлари» деб аташ фикри ўшанда туғилгандир.

Мардонавор дружинада беш хотин-қиз — Петропавловск-Камчаткадан Людмила Аграновская, Челябинскдан Галина Рожальская, Красноярскдан келган спортчилар Розалия Беззубкина билан Нина Луговская, Уфадан Эльвира Насонова бор.

«Қор қоплони» нормативини биринчи бўлиб хизмат кўрсатган спорт мастери, москвалик Евгений Иванов бажарди. У кўпгина жанговар орденларнинг кавалери, Улуғ Ватан урушининг қаҳрамон партизанидир.

Лекин қандай бўлмасин, «Қор қоплонлари» шонли дружинасидаги ҳар 9 кишининг бири туркистонликдир. Бундай муваффақият билан биз фахрлансак арзийди!

В. РАЦЕК,
Запасдаги подполковник, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг электроника илмий-тадқиқот институтида атом заррачаларининг ўзаро таъсири ва қаттиқ жисмлар сиртининг нурланиш муаммолари тадқиқ этилмоқда. Бундан ташқари мазкур илмий муассасада атом заррачалари ва плазмалари оқимини бошқариш ҳам ўрганиляпти. Суратда: етакчи инженер А. Қодиров ва физикавий анализ усули лабораториясининг мудири Т. Ражабовлар иш устида.

Г. Григорьев фотоси (ЎзТАГ).

Саҳифада:

- БУЮК МУТАФАККИР ХОТИРАСИ.
- УЛУҒ ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН
- ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ ҚАЧОН УНУТИЛМАЙДИ
- ДОВЮРАК АЛЬПИНИСТЛАР
- ТЎЙИМЛИ ОЗУҚА
- ЎТМИШИМИЗ ДУРДОНАЛАРИ
- ИЛМИЙ ЛАБОРАТОРИЯЛАРДА

НАВОИЙ ВА ТАБИИЁТ

АЛИШЕР НАВОИЙ ТУҒИЛГАН КУНГА 534 ЙИЛ ТЎЛДИ

Ҳамма замонларда ҳам бадиий ижоднинг юксак савиясини белгилайдиган муҳим омиллардан бири ижодкорнинг ўз давридаги фанга, фанний қарашларга, табиатга яқинлигидир. Минг йиллик ўзбек адабиёти тарихидан, умуман, жаҳон адабиёти тарихидан шу нарса маълумки, бадиий адабиёт фанний қарашлардан қанча узоқлашса, хусусан, диний ва мистик таълимотлар таъсирига қанча кўп берилса, у халқ ҳаётидан ҳам, унинг энг яхши идеалларидан ҳам шунча узоқлашади ва шунча реакционлашади.

Ўзбек адабиётининг асосчиси Алишер Навоий ижоди ўзининг мана шу соҳадаги фазилатлари билан ҳам ажралиб туради.

У ўздан бурун инсоният қўлга киритган фан ютуқларига, ўз давридаги фанний қарашларга, табиатга яқин турди, ўз ижодида буларга суянди, булардан ҳаётни ва табиатни тўғри тушунтириш учун фойдаланишга уринди. Чунки, у борлиқни тан олган, инсоннинг ҳаётни ўзгартиришдаги ролини идеализм фойдасига камситиб, йўққа чиқариб юбормаган прогрессив ижодкордир.

Албатта, XV асрда Мовароуннаҳр ва Хуросонда ўрта асрчилик, диний идеология ҳукмрон бўлиб, ҳар қандай фанний қарашлар қувғин этилган шароитда табиий фанлар ривожланишига имконият йўқ эди. Бу даврда шу соҳа олимлари ўз шахсий ташаббуслари билангина айрим ютуқларни қўлга кирита олдилар. Шундай тарихий шароитда, динга қарши бир оғиз тўғри фикрни билдиргани учун мутафаккирларнинг боши танасидан жудо қилинган вазиятда ҳам мамлакатда, халқ орасида илғор фикрли кишилар ичида илмий тафаккурнинг бутунлай сўниб кетмаганининг ўзи муҳим ижобий ҳол эди. Бу эса, шу даврдаги илғор бадиий адабиёт тараққиётига яхши томондан таъсир кўрсатди.

Навоийнинг табиий фанларга яқинлиги аввало унинг ўзининг табиатга яқинлиги, уни чуқур, гоҳо илмий-тўғри мушоҳада қила билиши билан белгиланади. Масалан, шоир «Фарҳод ва Ширин» достонида Фарҳоднинг отаси билан сув саёҳатига чиққанини тасвирлар экан, денгизнинг, денгиздаги ҳайвонларнинг ҳозирги китобхонлар учун ҳам мароқли даражада реал тасвирини беради: «Ҳар атрофда юз хил балиқлар сузиб юришади. Ақл бу балиқларнинг ҳар бирининг ўзига хос моҳиятини билишдан ожиз. Катта-катта балиқлар камондан бўшаган ўқ каби қўрқинчли сузиб юради. Уларни кўрган кишининг ақли озади... Кичик балиқлар безовта. Уларнинг ғовғасидан денгиз чайқалади. Бундаги ҳар бир сув тошбақасининг косаси шу қадар каттаки, гўё у сув устида гумбаз ясагандек... Катта балиқлар ҳар тарафда майда балиқларни худди ҳабашлар йўлбарсни ов қилгандай овлайди. Катта балиқ атрофидаги сув итларининг тўпалони аждар атрофидаги чумолиларни эслатади. Ҳар томонда яна сув арслонлари ҳам кўзга ташланади. Сув ичидаги жониворлар қуруқликда учрайдиган ҳайвонлардан ҳам кўп эди (насрлаштириб бердик — А. Ҳ.).

Шоирнинг тасвири ниҳоятда жонли бўлиши билан бирга чиқараётган хулосаси ҳам диққатга сазовордир. Чунки, сувдаги ҳайвонот оламини ҳам ранг-баранг бўлиб, фан ҳали бу проблемани ўрганиб охирига етганича йўқ.

Маълумки, Навоий денгизда кўп саёҳат қилган эмас. Бундай жонли тасвирга у денгиз ва денгиз ҳайвонлари ҳақидаги ўша даврда мавжуд адабиётларни ўқиб эришган бўлиши керак.

Навоий «Лайли ва Мажнун» достонида даштдаги саратон жазирасини, «Садди Искандарий» достонида Мовароуннаҳр, Хуросон, Ҳиндистон табиат манзараларини шу хилда аниқ тасвирлайди. Бунга унинг лирик шеърларидан ҳам кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Ўз ўрнида бу шоир асарларининг маърифий аҳамиятини оширган.

Навоийнинг Улуғбек тимсолида XV асрда астрономия фани эришган ютуқларга ниҳоятда юксак баҳо бергани ҳаммага маълум. Тарихчи Хондамир «Макоримул-ахлоқ» асарида Навоийнинг математикадан яхши хабари бўлганини, унинг ёрдами билан бу фан «жаннатдай яшнаганини» ёзади. Бу маълумот Улуғбек вафотидан кейин Ўрта Осиёда аниқ фанлар ривожи бутунлай сўнди, деган фикрни маълум даражада рад этади.

XV асрда Хуросонда кимёгарлар ҳам кўп бўлган. Уларнинг аксарияти ўз мақсадларига эриша олмай, қийин ҳаёт кечирганлар. Навоий «Мажолисун-нафоис» тазкирасида улар ҳақида зўр ачиниш билан ёзади. Навоий Шарқда бой тажриба ва анъаналарга эга бўлган тиббиётни ривожлантиришга катта аҳамият берган. Унинг томонидан махсус «Шифоия» (ёки «Доруш—шифо») деб аталган машҳур бинонинг қурилиши ва у ерга ўз даврининг атоқли табибларининг йиғилиши бунга ёрқин далилдир.

Улуғ шоирнинг географияга бўлган муносабати ҳам характерлидир. Шоир асосан Хуросон ва Мовароуннаҳрда ҳаёт кечирган бўлса ҳам, аммо дунё мамлакатларини, Ғарб ва Шарқда яшовчи кўпгина халқларни, уларнинг урф-одатларини, ўнлаб шаҳарларни яхши билган. Дунёни эса, у юмалоқ шар — «Курраи хок» тарзида тасаввур қилган. Шу билан бирга Навоий ўзигача география бўйича яратилган ёзма ва кўргазма қўлланмалардан ҳам хабардор бўлган. Чунончи, Навоийгача ер юзини тасвирлаб кўрсатган бир қанча дунё карталари бўлган. Улардан бири эса машҳур тилшунос олим Маҳмуд Кошғарийнинг «Девону луғатит турк» асарида келтирилади. Олимларимиз бу картанинг бир қанча жойлари анчагина илмий аниқлик билан чизилганини айтадилар. Улуғ астроном Абу Райҳон Беруний эса ўз глобусини яратган. Навоий томонидан «Фарҳод ва Ширин» достонида берилган «Жоми жам» тасвири маълум даражада ўша глобус ва карталарни эслатади. Чунки, бу жомда дунё ҳаракатда эмас, балки, қотиб қолган, бир ерда тўхтаб турган ҳолда гавдаланади...

Навоий «Фарҳод ва Ширин» достонининг эртак қисмида яна бир ғояни тасвирлайди. Фарҳод Суқротни излаб бораркан, йўлда афсонавий Ҳизр учраб, унга йўлда учрайдиган қийинчиликларни енгиш йўлини ўргатади. У қийинчиликлардан бири сунъий одам — робот билан жанг қилиб, уни енгишдир. Унинг жисми темирдан бўлиб, устига ҳам темир совут кийган ва қўлида темир камон ушлаб туради. Фарҳод унинг олдига муваффақиятли етиб бориш учун ўн икки минг қадам йўл юриши, ҳар бир қадамини санаб босиши керак. Чунки, бунда ҳар бир қадам йўл ҳисобли. Йўл шундай ишланганки, сал тойиш ҳам хавфли. Роппа-роса ўн бир минг қадам йўл юргандан сўнг у бир тешикка йўлиқади. У ерда бир арслон бўлиб, унинг олдидан омон-эсон ўтгандан кейин, яна тўққиз юз қадам юриб, бир тош тахта олдига келади. Уни маҳкам тепса, қалъа эшиги очилади ва дарвоза ичидан ўша темир одамни кўради. Унинг кўксида ёп-ёруғ ойна ҳам бор. Фарҳод юз қадам беридан туриб, ўша ойнани камонидан ўқ отиб синдирса, ҳалиги ҳайкалга ўхшаган темир одам ерга йиқилади. Худди шу вақтда қалъанинг девори устида камон ушлаб турган ва совут кийган 100 та темир одам ҳам ерга йиқилиб тушади. Агар ойнани мўлжаллаб ура олмаса, у вақтда ўша ҳайкалларнинг қўлидаги камонлар унга қарши отилиб уни ҳалок этиши мумкин. Фарҳод айтилгандек иш тутиб, уларни енгади.

Алишер Навоий асарларида биз фанларнинг ўша даврдаги савиясини кўрамиз. Шунинг ўзи ҳам унинг асарларининг чуқур мазмунли, бадиий жиҳатдан қизиқ бўлишига ёрдам берган. Фан ва техника тараққиёти юксак чўққига кўтарилган бизнинг давримизда эса, бадиий адабиёт фан ва техникага ҳар қачонгидан ҳам яқин туриши, фан ва техника сирларидан мумкин қадар тўла хабардор, чиндан ҳам ажойиб-ғаройиб қаҳрамонлар образини яратиб бериши керак. Жаҳон адабиётининг улуғ ижодкорларидан бўлган Алишер Навоийнинг илғор адабий традициялари ҳам шуни тақозо қилади.

Абдуқодир ҲАЙИТМЕТОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

АРДОҚЛАНГАН КАСБ

Навоий районида уни танимайдиган одам топилмаса керак. Исмоил Габдурахиповнинг номини элга танитган ҳалол меҳнати, ўзи севган касб — киномеханиклик бўлди. Сиртдан қараганда оддийгина бўлиб кўринган бу касбнинг ҳам ўзига яраша сиру-асрори, машаққати бор. Томошабинлар қизиқарли кинони мириқиб кўрганларидан кейин чалган қарсаклари гўё уни олқишлаётганидек бўлиб туюлади.

— Сал кам қирқ йилдан бери шу касбдаман, — дейди И. Габдурахипов, — илгарилари овозсиз кинофильмлар қўйилар ва мен картина воқеаларини тушунтириб турардим. Ҳозир совет киносининг тараққиётини бир оғиз сўз билан ифодалаш қийин. Касбини севган ҳаётда қоқилмас экан. Шу касбим туфайли обрў топдим.

Жонкуяр киномеханик ойлик топшириқларни 110-115 процент бажариб келади. Ҳозир у райондаги Свердлов номли, Охунбобоев номли колхоз меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатмоқда. Унинг меҳнатини партия ва ҳукуматимиз юксак қадрлади. Исмоил аканинг кўксини иккита «Ҳурмат белгиси» ордени, «Аълочи киномеханик» нишони безаб турибди.

А. НАИМОВ,
Бухоро области.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЎН АСРЛИК ДАФИНА

Қозоғистон ССР Фанлар академиясига кумуш асбоблар дафинаси топширилди. Бу нарсалар Сирдарё водийсидаги ўтроқ маданият қадимги маркази — Ўтрор воҳаси территориясидаги соз тупроқ қатлами остида топилди. Бу шаҳарни XIII аср бошларида Чингизхон лашкари вайрон қилганди. Бу ердан 30 дан ошиқ билакузуклар, шунингдек кумуш ёмбиси ва тангалар ҳам топилди. Олмаоталик археологлар топилган нарсалар X—XII асрларга тааллуқли демоқдалар.

Олимларнинг фикрича, кумуш тақинчоқлар кўмилган дўнглик ўрнида бундан минг йилча аввал заргар дўкони бўлган. Заргар қуйма қилиб ясаган билак узуклар ниҳоятда кўркам кумуш симдан тўқиб ясалган.

Археологлар ўтрорли қадимги заргар ишлатган металнинг «келиб чиқишига» қизиқдилар. Уларга бу ишда олмаоталик геологлар ёрдам бермоқда.

АЙИҚ УЯСИДА

Красноярск ўлкасидаги ўрмон хўжалигининг дарахт кесувчиси В. Ярусовнинг иш кунларидан бири одатдагидек бошланди. У янги участкада бир неча дарахтни йиқитгач, яна бир дарахтнинг тагидаги қорни кураётиб, дафъатан бўйнигача қорга кўмилиб кетди. Оёғи аллақандай бир юмшоқ нарсага теккач, Ярусов чуқурликдан ўқдек отилиб чиқди. У айиқнинг қишки уясига тушиб кетган экан. Дарахт йиқитувчининг бахтига уянинг даҳшатли хўжайини ташқари чиқиб, бир оз турди-да тинчлигини бузган кишини кўрмагач, уясига қайтди ва яна қаттиқ уйқуга кетди. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — Болалар учун кўрсатув. 18.35 «Ахборот». 18.50 — Адабий кўрсатув. 19.40 — Телеминиатюралар. 20.20 — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг янги марралари. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Совет киноси усталари. Б. Андреев. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.05 — Янгиликлар. 10.15 — Телефильм. 11.00 — Оталаримиз жасорати. 11.30 — Ўқув кўрсатувлари. 17.50 — МОСКВА. 18.35 — Мультфильм. 19.00 Янгиликлар. 19.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.15 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳида. 20.30 — Телеспектакль. 22.00 — «Здоровье». (Тошкент). 22.30 — Концерт. 23.30 — Спорт кўрсатуви. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.00 — ФРУНЗЕ.

10 ФЕВРАЛЬ — ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Окоп қўшиқлари изидан. 18.55 — Оламда нима гап? 19.15 — Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз (Москва). 20.00 — «Ахборот». 20.15 — Ўн минут музика. 20.25 — «Ахборот». 20.45 — «Чинор» (бадиий фильмнинг 1-серияси). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Машҳур совет композиторлари. Б. Шостакович. 23.15 — Телефильм. 23.25 — МОСКВА. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.00 — МОСКВА. 10.05 — Гимнастика. 10.20 — Янгиликлар. 10.30 — Ҳайвонот оламида. 12.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 19.15 — «Замандас» (Тошкент). 22.00 — Янгра, баяним. 20.30 — Маҳсулот сифати учун. 20.40 — Фильм-спектакль. 22.00 — «Азимут» (Тошкент). 22.30 — Фильм-спектакль. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/II да **Улик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак** (12.00), **Риголетто** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/II да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/II да **Навоий Астрободда** (кундузи), **Туркман қизи** (кечқурун), 10/II да **Жоним фидо.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/II да **Ташвишланманг, онажон** (12.00), **Нон, қон, инсон** (18.00).

КИНО

Қойилмақом — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (19.30, 21.00).

Ҳаводаги саргузаштлар — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — «МОСКВА» (10.00, 13.00, 15.00, 16.00, 20.00).

Қора ботинкали киши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Хайр, фиръавнлар! — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Авлодлар нидоси — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда).

Яшасин севги! — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Қочиш — «ҚОЗОҒИСТОН» (20.00).

Севишганлар қиссаси — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (18.00, 21.00).

Маккеннинг олтинлари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (13.00, 17.00, 20.00).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

10, 11 февраль кеч соат 7 да СССР биринчилиги учун «А» классининг II группасидаги «ШАХТЁР» (Прокопьевск) — «БИНОКОР» (Тошкент). командалари ўртасида

ХОККЕЙ

Билетлар сотилмоқда.

СССР Ички Ишлар министрлигининг ТОШКЕНТ ОЛИЙ МАКТАБИ 1975—1976 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактаб Ички ишлар министрлиги органлари учун юқори малакали юридик мутахассислар тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 4 ЙИЛ. МАКТАБГА: ҳарбий хизмат муддатини ўтаган, ўрта маълумотли, ёши 30 гача бўлган гражданлар қабул қилинади.

ҚАБУЛ ҚОИДАЛАРИ ҲАҚИДА СПРАВКА ОЛИШ УЧУН ТОШКЕНТ ШАҲАР ВА ОБЛАСТЛАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАЛАРИНИНГ КАДРЛАР БЎЛИМЛАРИГА МУРОЖААТ ЭТИЛСИН.

БОЛАЛАРИНГИЗГА ЎҚИБ БЕРИНГ

ҚИШ

Келди қувноқ қиш яна
Қор ёғди ҳаммаёққа.
Дилларда шодиёна
Ерлар ўралди оққа.
Осмон тиниқ-мусаффо,
Яхмалак чорлар бизни.
Муздаккина соф ҳаво
Яйратар танимизни.
Қишнинг завқи бир олам
Коньки отиб ўйнаймиз.
Қанча совуқ бўлса ҳам,
Терга ботиб ўйнаймиз.

ҚОР ЁҒАР

Қор ёғар, ёғар,
Атрофни белар.
Гўё осмонда
Кимдир ун элар.
Ё тегирмонни
Шамол ун билан
Учирганмикан
Кеча тун билан!!

ЧУМЧУҚВОЙ

Қор ёғар, атроф
Оққа кўмилар.
Чумчуқвой бўлса
Қувнаб чўмилар.
Мен совуқ едим,
Этик, қўлқопда.
Қандай чўмилар
Чумчуқ шу topда!
Ё чиниққанми
Спортда роса.
Машқ қилай мен ҳам
Бўлмай дангаса.

Файзи ШОҲИСМОИЛ.

ҚИШ ГАШТИ.

А. Тўраев фотоэтюди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 01214. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 34.